

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА
ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ
СТАНДАРТІВ»**

Студентки 2 курсу, 4М групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік і
оподаткування в
міжнародному бізнесі»

Жели Ольги
Володимирівни

Науковий керівник
кандидат економічних наук,
доцент

Задніпровський
Олександр Григорович

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем
Кафедра обліку та оподаткування
Ступінь вищої освіти «магістр»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Облік і оподаткування в міжнародному бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри обліку та
оподаткування О.В. Фоміна

«__» _____ 20__ р.

Завдання
на випускн кваліфікаційну роботу студентці

Жели Ольги Володимирівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів»
Затверджена наказом ректора від «18» грудня 2019 р. №4355
2. Строк здачі студентом закінченої роботи «01» грудня 2020 р.
3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи є поглиблення теоретичних та практичних знань, розробка пропозицій щодо удосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів.

Об'єкт дослідження є процес обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів.

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

1.1. Економічна сутність та значення операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками

1.2. Концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПП «ЮСП ТОРГ»

2.1. Організація і методика обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві

2.2. Методика фінансового обліку надходження товарів та розрахунків з постачальниками підрядниками на ПП «ЮСП ТОРГ»

2.3. Управлінський облік надходження товарів та розрахунків з постачальниками

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві

3.2. Удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Вибір теми ВКР	15.11.2019	15.11.2019
2.	Узгодження плану та оформлення завдання	18.12.2019	18.12.2019
3.	Подання статті на кафедру	25.06.2020	25.06.2020
4.	Вступ. Розділ 1	25.06.2020	25.06.2020
5.	Розділ 2	14.09.2020	14.09.2020
6.	Розділ 3. Висновки	19.10.2020	19.10.2020
7.	Попередній захист	25.11.2020	25.11.2020

7. Дата видачі завдання «18» грудня 2019 р.

8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____ Задніпровський О. Г.

9. Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.

10. Завдання прийняв до виконання студент _____ Жела О. В.

11. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи Випускна кваліфікаційна робота Жели О.В. виконана у відповідності до затвердженої теми та завдання, містить результати дослідження обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками в контексті застосування міжнародних стандартів, як теоретичного так і прикладного характеру. Робота рекомендується до захисту в екзаменаційній комісії. Розгорнутий відгук додається.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи Задніпровський О. Г. _____ р.

Відмітка про попередній захист _____

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студента Жела О. В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Бенько М. М.

Завідувач кафедри обліку та оподаткування О.В. Фоміна

« _____ » _____ 201 _____ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ.....	6
1.1. Економічна сутність та значення операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками.....	6
1.2. Концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів.....	11
Висновки до розділу 1.....	16
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПП «ЮСП Торг»..	17
2.1. Організація і методика обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками	17
2.2. Методика фінансового обліку надходження товарів та розрахунків постачальниками та підрядниками на ПП «ЮСП Торг».....	23
2.3. Управлінський облік надходження товарів та розрахунків з постачальниками.....	28
Висновки до розділу 2.....	32
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ.....	34
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві.....	34
3.2. Удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій.....	39
Висновки за розділом 3.....	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48
ДОДАТКИ.....	56

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Є очевидним, що в сучасних умовах ринок роздрібної торгівлі в Україні характеризується значною кількістю суб'єктів господарювання, а їх роздрібний товарообіг у 2019 році становив 795,2 млрд грн, що на 19,0% більше, ніж у 2018 році. При чому лідером за обсягами товарообігу роздрібних підприємств у 2019 році було місто Київ (майже 185,7 млрд грн) [4]. Також на сучасному етапі спостерігаються структурні зміни, що пов'язані з активним просуванням на ринок нових торговельних форматів, які використовують прогресивні технології продажу, ефективний менеджмент, сучасні інформаційні та логістичні системи й надають покупцям значний спектр супутніх послуг. Однак зростання кількості розрахунків не сприяє зниженню заборгованості, що обумовлено насамперед відсутністю механізму її моніторингу щодо своєчасності здійснення платежів.

Взагалі розрахунки із постачальниками і підрядниками підприємств торгівлі найчастіше знаходять відображення у виникненні дебіторської та кредиторської заборгованості, ефективне управління якими забезпечує підприємству стабільність функціонування та економічне зростання на ринку. Раціонально побудована система обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками із урахування міжнародних стандартів сприятиме ефективному використанню залучених додаткових коштів при розрахункових операціях в процесі торговельної діяльності.

Теоретичні та практичні аспекти розвитку методології й організації обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками в торгівлі висвітлені в працях вітчизняних науковців, зокрема: М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Ю.А. Вериги, С.Ф. Голова, М.Д. Корінька, В.М. Костюченко, А.А. Мазаракі, О.А. Петрик, В.С. Рудницького, О.В. Фоміної, В.О. Шевчука, а також зарубіжних вчених: Г. Амстронга, Б. Вейтца, А. Голмена, Ф. Котлера, Р. Монтгомері, та інших. Аналізуючи науковий внесок вчених, слід зазначити, що науково-

методична база бухгалтерського обліку, розрахунків із постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів не в повній мірі задовольняє потреби управління. Вищенаведене обумовило вибір теми випускної кваліфікаційної роботи, її предмет, об'єкт, мету та завдання.

Мета і завдання дослідження Метою написання випускної кваліфікаційної роботи є дослідження обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів на прикладі ПП «ЮСП Торг».

Виходячи з мети випускної кваліфікаційної роботи її завданнями є:

- встановити економічну сутність та значення операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками;
- проаналізувати концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів
- дослідити організацію і методику обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві;
- з'ясувати методику фінансового обліку надходження товарів та розрахунків постачальниками та підрядниками;
- охарактеризувати управлінський облік надходження товарів та розрахунків з постачальниками;
- обґрунтувати напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві;
- узагальнити удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій

Об'єктом дослідження є система обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на прикладі ПП «ЮСП Торг».

Предметом дослідження є сукупність організаційних, методичних, технічних прийомів обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів.

Наукова гіпотеза. Основною гіпотезою є припущення, що теоретичні та прикладні дослідження системи обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів, дозволить розробити рекомендації для прийняття ефективних управлінських рішень на прикладі ПП «ЮСП Торг».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні документи України, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в тому числі відповідно до міжнародних стандартів, спеціалізовані періодичні видання; первинні документи, облікові регістри та форми звітності ПП «ЮСП Торг».

В процесі дослідження застосовувалися такі методичні прийоми: аналіз і синтез; абстрагування; документалістики (для встановлення достовірності досліджуваної інформації); розрахунково-аналітичні прийоми (при проведенні розрахунків та побудови таблиць, графіків, діаграм); моделювання (для розробки загальної та прикладної моделі обліку та контролю).

Апробація. Матеріали дипломної роботи було подано до друку в збірнику наукових праць студентів КНТЕУ- «Обліково-аналітичне забезпечення системи управління розрахунками за товарними операціями».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

1.1. Економічна сутність та значення операцій розрахунків з поставачальниками та підрядниками

Як відомо торгівля складається з трьох функціональних секторів: роздрібна торгівля, оптова торгівля та торговельне посередництво. Зокрема роздрібна торгівля є кінцевою ланкою в процесі просування товарів від виробників до споживачів. Тому, що саме від її стану і розвитку в значній мірі залежить ступінь задоволення потреб населення в товарах та послугах. Відтак метою торговельної діяльності є забезпечення потреб споживачів, шляхом реалізації їм необхідних товарів.

Дослідження показало, що більшість учасників ринкової економіки використовують не власні джерела фінансування свого бізнесу а використовують кредити, довгострокові позики, товарні та нетоварні кредити. Все це спричинює виникнення на кожному торговельному підприємстві таких об'єктів обліку як дебіторська і кредиторська заборгованості.

Взагалі у процесі здійснення господарської діяльності торговельні підприємства укладають значну кількість договорів, основними серед яких є договір купівлі-продажу, договір оренди, договір підяду, договір поставки тощо.

Крім того за договором купівлі-продажу одна сторона (продавець) передає або зобов'язується передати майно (товар) у власність другій стороні (покупцеві), а покупець приймає або зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього визначену договором грошову винагороду [11]. Таким чином, в обох сторін договірних відносин виникають зобов'язання: у продавця вони носять товарний характер – необхідність відвантаження товарів, а у покупця фінансовий – необхідність розрахуватися за товар.

Отже контрагент – «це одна із сторін договору; кожен із суб'єктів, що взаємодіють між собою, беручи участь у суспільній роботі, в реалізації угоди; особа або установа, що бере на себе певні зобов'язання за договором» [18,21]. В основному реалізація договірних відносин та виконання відповідних обов'язків та зобов'язань відбувається за допомогою здійснення розрахунків. Тому питання, пов'язані з виникненням та регулюванням відносин, що виникають в процесі здійснення розрахунків, досліджувалися багатьма вченими, поняття «розрахунки» подано в (додатку Б).

Отже, можна сказати, що в основі з'ясування сутності розрахунків, на думку дослідників, лежить грошова складова, що характеризує природу розрахункових відносин. При чому розрахунки як економічна категорія відображають сукупність взаємозв'язків, що виникають в процесі реалізації відносин між контрагентами в тому числі постачальниками та підрядниками. У тому числі виникнення, тривалість й обов'язки учасників розрахункових відносин визначені заздалегідь, як правило, умовами договору, угоди. При цьому одна зі сторін бере на себе зобов'язання щодо виконання визначених умов на певний період часу, тобто зобов'язання обмежені часом до моменту їх виконання. Звідси заборгованість є тим показником, що характеризує стан виконання зобов'язання на певний момент часу.

Так само зобов'язання з фінансової точки зору – це обмін ресурсами, які мають грошовий вимір. Крім цього, зобов'язання характеризується часовим вимірником – тобто існує період часу, протягом якого воно діє [18].

Разом з тим як облікова категорія, зобов'язання – це заборгованість підприємства, яка виникла в результаті минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди [23].

Необхідно зазначити, що для класифікації заборгованості підприємства, що виникає під час реалізації розрахункових відносин

пропонується використанням таких класифікаційних ознак, які подані в (Додатку В).

У підсумку згрупована за цими ознаками заборгованість, що виникає в процесі розрахунків, буде краще розкривати свою сутність, а обрані ті чи інші класифікаційні ознаки виступатимуть механізмом впливу її регулювання.

При здійсненні своєї господарської діяльності підприємство не завжди проводить розрахунки з іншими підприємствами або фізичними особами, до яких відносяться постачальники та підрядники, одночасно при відвантаженні та отриманні товару, виконанням робіт, наданням послуг тощо. Маємо на увазі, що в економічній енциклопедії наведено таке визначення: «Постачальник – це юридична або фізична особа, яка забезпечує підприємство матеріальними ресурсами, необхідними для виробництва конкретних товарів і послуг» [32]. Також відповідно до П(С)БО 18 «Будівельні контракти», підрядник – це юридична особа, яка укладає будівельний контракт, виконує передбачені будівельним контрактом роботи і передає їх замовникові [18].

Є очевидним, що дебіторська і кредиторська заборгованість є важливими складовими бухгалтерського балансу торговельного підприємства, так як вони виникають у результаті не відповідності дати виникнення зобов'язань з датою платежів за ними.

Необхідно зазначити, що утворення дебіторської заборгованості в розрахунках з постачальниками характерний кожному торговельному підприємстві, що зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами за результатами господарської операції. Це обумовлено специфікою діяльності торговельного підприємства, так як в разі реалізації жорсткої розрахунково-платіжної дисципліни, зменшується обсяг продажу товарів через те, що покупці не мають можливості придбати товар в кредит і, відповідно, зменшується величина дебіторської заборгованості за рахунками клієнтів. З іншого боку,

якщо розрахункові умови послаблюються, з'являється більше замовників, зростає товарооборот і сума дебіторської заборгованості.

До проблеми сутності дебіторської і кредиторської заборгованостей зверталось чимало авторів, які мали свої підходи до рішення даної проблеми (додаток В)

Слід враховувати, те що нормативно-правове забезпечення обліку та наявності цих видів заборгованостей закладено в нормативно-правових актах України, кожен з яких визначає сутність цих понять (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

**Визначення сутності дебіторської і кредиторської заборгованостей в
нормативно-правових актах**

Підхід	Інформаційно-правове забезпечення	Особливості трактування «дебіторської і кредиторської заборгованостей»
Юридичний	Цивільний кодекс України ; Господарський кодекс України	<i>Кредиторська заборгованість</i> – оформлені договором відносини між різними суб'єктами, згідно з якими одна зі сторін зобов'язана здійснювати певні дії на користь іншої або утримуватися від небажаних для неї дій. Кредиторська заборгованість поширюється на повернення боргу, виконання робіт і надання послуг, охорону власності, передачу матеріальних цінностей, постачання товарів, а <i>дебіторська</i> - на вимогу повернення боргу, виконання робіт і надання послуг, передачу матеріальних цінностей і товарів
Бухгалтерський	Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність", П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(С)БО 11 «Зобов'язання» .	<i>Кредиторська заборгованість</i> — заборгованість підприємства, організації, установи перед іншими фізичними та юридичними особами за матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги та за одержані суми авансів у рахунок наступних поставок товарів, виконання робіт (послуг). Джерелом виникнення цих заборгованостей є господарські операції, інформація про яких служить підставою для бухгалтерських записів в обліку. У фінансовій звітності дебіторська заборгованість відображається у складі активу балансу, а кредиторська - в пасиві.

Джерело: розроблено на основі [56]

Підбиваючи підсумки, обґрунтування теоретичного значення терміну «дебіторська заборгованість» і «кредиторська заборгованість» в контексті нашого дослідження, щодо розрахунків із постачальниками та підрядниками дослідниками, можна зробити таке узагальнене визначення: дебіторська заборгованість - сума боргів юридичних осіб і фізичних осіб підприємству,

яка виникає при передачі права власності на товар, надані послуги (роботи), проте несплачені покупцем, відповідно кредиторська заборгованість – це сума, яку повинен сплатити боржник на користь кредитора, за одержані раніше товари, роботи чи послуги.

У зв'язку з викладеним вище, ефективність функціонування відносин підприємства із постачальниками та підрядниками значною мірою залежить від організації розрахунків. При чому в умовах сьогодення це насамперед організація безготівкових розрахунків, де дослідники виділяють такі форми здійснення розрахунків

Головним чином підприємства використовують розрахунки за допомогою систем дистанційного обслуговування (електронні розрахунки) – розрахунки, що здійснюються на основі електронної системи банківських послуг з використанням комп'ютерної техніки та електронної пошти. До основних систем дистанційного обслуговування належать «клієнт – банк», «клієнт – Інтернет – банк», «телефонний банкінг». Головною перевагою цієї системи є скорочення терміну проходження документів з нормативних дев'яти днів до одного [45].

По суті, для діяльності торговельних підприємств, слід виокремити характерні ознаки розрахунків з постачальниками та підрядниками, а саме:

- вибір та реалізація оптимальної форми розрахунків;
- різноманітність контрагентів, потребує механізму першочерговості здійснення розрахунків;
- повне та своєчасне відображення господарських операцій щодо розрахунків в облікових регістрах та відомостях;
- формування інформаційної бази щодо стану розрахункової дисципліни на підприємствах торгівлі;
- основою взаємовідносин з постачальниками та підрядниками виступають товаророзпорядчі та платіжні документи.

Як показує практика, що розрахунки з постачальниками та підрядниками, здійснюються в більшості на основі укладених договорів,

якими регламентується порядок здійснення зобов'язань кожним з учасників, а також відповідно і порядок, форма, умови здійснення розрахунків між ними.

Дослідження показало, що на даний час відсутнє єдине трактування сутності розрахунків з постачальниками та підрядниками як економічної категорії. Резюмуючи, можна підтримати таке визначення: «Постачальник – це юридична або фізична особа, яка забезпечує підприємство матеріальними ресурсами, які дозволяють проводити економічну діяльність. Підрядник – це юридична особа, яка укладає контракт, виконує передбачені контрактом роботи і передає їх замовникові.

1.2. Концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів

Дослідження показало, що в сучасних умовах в Україні здійснюється адаптація національної системи обліку та звітності до міжнародних стандартів, одним із елементів якої є облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відтак міжнародні стандарти мають рекомендаційний характер і не домінують над національними положеннями, які «регулюють ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у певній країні і є невід'ємною частиною національного господарського законодавства про діяльність суб'єктів господарювання» [17].

Як відомо НП(С)БО охоплюють усі чинні МСФЗ, однак не копіюють їх. Так само деякі національні стандарти об'єднують положення кількох МСФЗ, а в деяких випадках передбачаються національні стандарти, які не мають аналогічного міжнародного стандарту. У підсумку структура стандарту визначається обсягом та змістом питань, які він розглядає. Структурно НП(С)БО, так само як і МСФЗ, складається з таких частин:

- загальні положення;
- визнання та класифікація об'єкта бухгалтерського обліку;

- оцінка об'єкта бухгалтерського обліку, її складові та порядок визначення, указуються прийняті методи оцінки;
- характеристика обліку об'єкта бухгалтерського обліку, виходячи із загальноприйнятих принципів;
- розкриття інформації про об'єкти бухгалтерського обліку у фінансовій звітності;
- додатки.

Як відомо, жодне підприємство не може повноцінно функціонувати без розрахунків з постачальниками та підрядниками. Тому в умовах ринкової економіки основною метою бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками є забезпечення власників підприємства та інших зовнішніх і внутрішніх користувачів повною, правдивою та неупередженою інформацією про фінансовий стан підприємства. У цьому розумінні концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками можна розглядати в контексті використання вітчизняних та міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності, досліджень вітчизняних та зарубіжних авторів.

Головним чином нормативно-правову базу щодо регулювання обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками можна умовно розділити на чотири рівні, що наведені (додаток Г)

Разом з тим методологія обліку зобов'язань в Україні затверджена НП(С)БО 11 «Зобов'язання». Відповідно до вказаного НП(С)БО, кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги відноситься до поточних зобов'язань підприємства. Таким же чином у міжнародній практиці цей аспект розглядається в МСБО 1 «Подання фінансових звітів», МСБО 10 «Непередбачені події і події, які сталися після дати балансу», МСБО 12 «Податки на прибуток», МСБО 17 «Оренда», МСБО 19 «Виплати працівникам», МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [5,6].

Характерно, що в МСФЗ немає спеціального стандарту, присвяченого кредиторській заборгованості. Зокрема визначення, класифікація, порядок відображення в обліку кредиторської заборгованості регулюються МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти — визнання та оцінка» [6]. Крім того до кредиторської заборгованості також застосовується МСБО (IAS) 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» [19]. Таким же чином інформація у фінансовій звітності щодо кредиторської заборгованості викладається в МСБО (IAS) 32 «Фінансові інструменти — розкриття та подання інформації» [19]

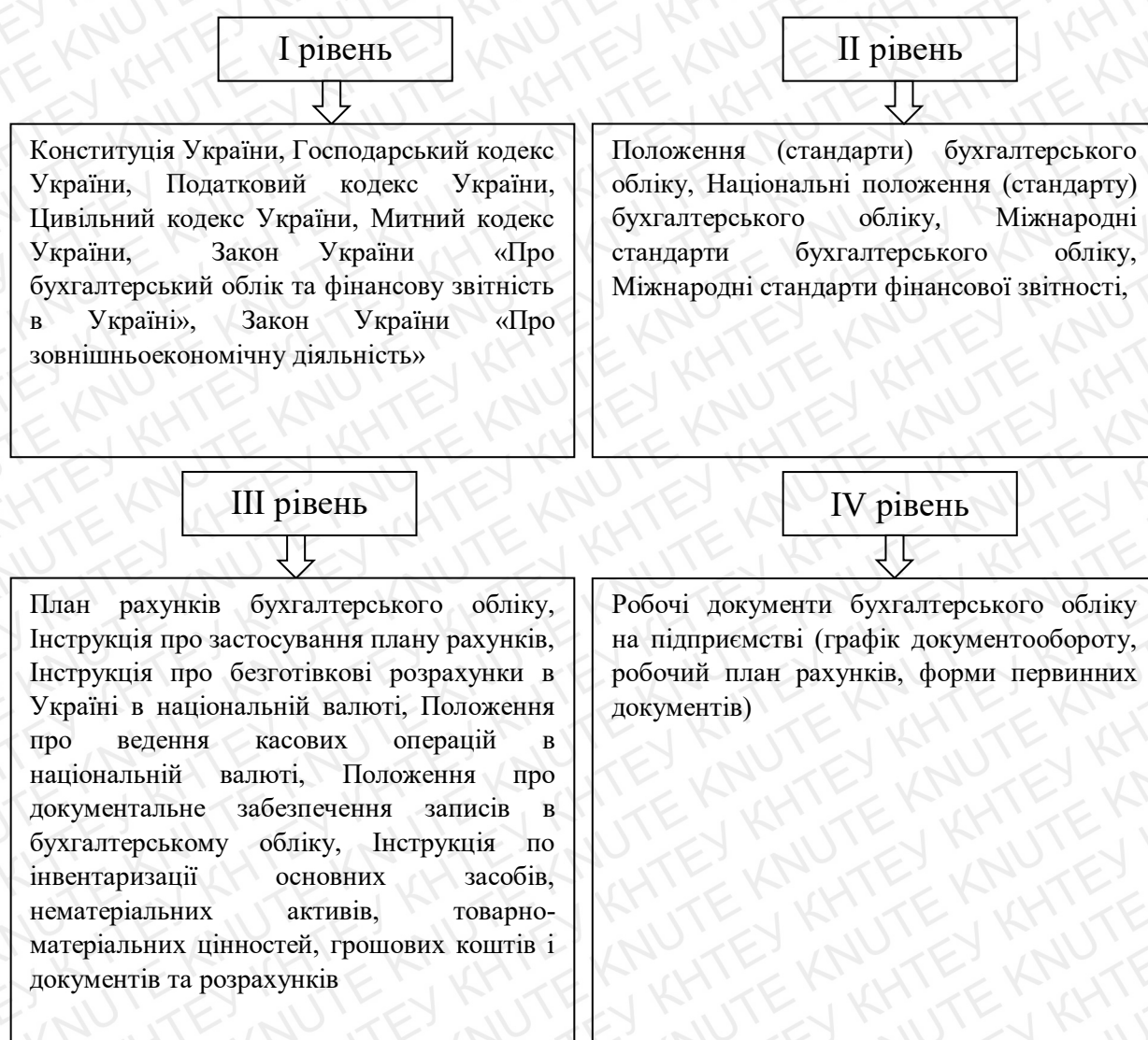

Рис. 1.1. Рівні нормативно-правової бази щодо обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками
Джерело: розроблено на основі [6,18]

Слід враховувати, що згідно з НП(С)БО 11 та МСБО 37, зобов'язання — це існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якого, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди [6; 26]. Проте щодо визнання кредиторської заборгованості, то тут спостерігаються відмінності. Так згідно НП(С)БО визнання відбувається за таких вимог: якщо оцінка заборгованості може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід внаслідок погашення цієї заборгованості. У той же час, у МСБО 37 розглядають критерії визнання забезпечень, а не заборгованості. Головне при цьому що б:

- суб'єкт господарювання, який має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним і для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання [18].

Згідно з МСБО виокремлено такі категорії забезпечень:

- забезпечення за судовими процесами;
- забезпечення під виконання наданих гарантій;
- забезпечення під виконання зобов'язань щодо навколишнього середовища;
- забезпечення під збитки, що виникають у результаті обтяжливих контрактів;
- забезпечення під реструктуризацію (якщо виконано необхідні умови) [5].

По суті облік розрахунків з постачальниками та підрядниками розпочинається з його визнання, оцінки та фіксації в системі рахунків.

Відтак оцінка зобов'язань за національними стандартами відбувається за їх видами: довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються в балансі за їх теперішньою вартістю; поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення; непередбачені зобов'язання

відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою [56].

За МСФЗ 37, сума, визнана як забезпечення, має бути найкращою оцінкою видатків, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на кінець звітного періоду [18]. Відповідно МСФЗ для визначення балансової вартості використовують такі види оцінок як: історична собівартість; поточна собівартість; вартість розрахунку (платежу); теперішня вартість, справедлива вартість [29, с. 100].

Характерно, що списання заборгованості з балансу однаково визначається як за НП(С)БО, так і за МСБО: коли воно погашене, анульоване або строк його дії пройшов [19].

У такий же спосіб знаходить свій вияв порядок розкриття інформації про зобов'язання у звітності за НП(С)БО, який також дещо відрізняється від МСФЗ. Втім різниця відображення в балансі полягає у відмінності структури статей вітчизняної та міжнародної звітності. У підсумку за НП(С)БО 11 в балансі всі поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення, тобто в розділі III «Поточні зобов'язання» відображається сума, яка буде фактично сплачена суб'єктом господарювання при погашенні таких зобов'язань [19]. Таким же чином за МСФЗ зобов'язання відображаються в пасиві балансу як сальдо рахунку «рахунки до сплати» в розділі «Поточні зобов'язання» («Current Liabilities») [56].

Між іншим якщо в фінансову звітність включається зарубіжне підприємство шляхом консолідації або методом участі в капіталі, то в діяльності будуть виникати курсові різниці. і тоді потрібно застосовувати МСБО 21 «Вплив зміни валютних курсів» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». У цьому розумінні курсова різниця за такими заборгованостями у відносинах із закордонними одиницями господарювання за МСБО в окремій фінансовій звітності відноситься на прибутки або збитки. у звітах, що містять дані іноземної господариниці та підприємства, яке звітує (консолідована звітність, якщо іноземна господариниця – дочірне

підприємство), такі курсові різниці початково відносять на інший сукупний прибуток.

Висновки за розділом 1

Дослідивши теоретико-методологічні основи обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів ми можемо зробити наступні висновки:

Встановлено економічну сутність та значення операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відтак, можна стверджувати, що розрахунки з постачальниками та підрядниками, здійснюються в більшості на основі укладених договорів, якими регламентується порядок здійснення зобов'язань кожним з учасників, а також відповідно і порядок, форма, умови здійснення розрахунків між ними. Також можна підтримати таке визначення: «Постачальник – це юридична або фізична особа, яка забезпечує підприємство матеріальними ресурсами, які дозволяють проводити економічну діяльність. Підрядник – це юридична особа, яка укладає контракт, виконує передбачені контрактом роботи і передає їх замовникові.

Проаналізувавши концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів можна відмітити, що в процесі господарської діяльності підприємства зобов'язання підприємства за розрахунками з постачальниками та підрядниками – це короткострокові зобов'язання, що виникають при постачанні продукції, товарі чи наданні послуг. Відтак, можна стверджувати, що при відображенні кредиторської заборгованості відповідно до вимог П(С)БО та МСФЗ існують як спільні риси, так і відмінності.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПП «ЮСП Торг»

2.1. Організація і методика обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві

Рациональна організація обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві залежить від організаційної структури підприємства, форми організації обліку, напрямків руху документопотоку, кількості залучених для обліку та контролю посадових осіб, типів первинних та звітних документів, технічних можливостей обчислювальної засобів та комп'ютерних програм, що використовуються у процесі обліку розрахунків з постачальниками [17].

Дослідження показало, що важливим елементом методу обліку розрахунків між постачальниками та покупцями на ПП «ЮСП Торг» є документування. Це свідчить про те, що, підставою для бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками на ПП «ЮСП Торг» є первинні документи, які фіксують факти здійснення цих операцій. У цьому розумінні на підприємстві було розроблено план організації документування обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, що включав перелік господарських операцій підприємства, що корелював із організаційною структурою підприємства та кількістю залучених для обліку посадових осіб, (рис. 2.1).

Маємо підкреслити, що документообіг на ПП «ЮСП Торг» формується з дотриманням таких основних принципів: оперативність та цілеспрямованість. Документообіг повинен складатися з системи послідовних дій відповідних посадових осіб:

- приймання та реєстрація документів;
- розгляд їх керівником
- порядок проходження документів в організації;
- виконання;

- контроль за виконанням;
- формування та опис архіву;
- підготовка та передача документів в архів.

Таблиця 2.1

**Оперограма документообігу щодо розрахунків з постачальниками
та підрядниками на ПП «ЮСП Торг»**

№ п/п	Зміст робіт	Директор	Головний бухгалтер	Помічник бухгалтера
1	Формування загально-господарської інформації			
2	Оформлення первинної документації з обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками			
3	Взаємозвірка даних синтетичного та аналітичного обліку			
4	Складання накопичувальної відомості доходів за місяць Складання та заповнення звітності			
5	Складання та заповнення звітності			
6	Затвердження звітності			
7	Підписання звітності			
8	Подача звітності до контролюючих органів			

Джерело: авторська розробка

Організація первинного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на досліджуваному ПП «ЮСП Торг» здійснюється з використанням відповідних форм первинних облікових документів. Такі форми забезпечують оформлення господарських операцій у розрізі:

- виникнення заборгованості (рахунок, рахунок-фактура, акт приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг), накладна, податкова накладна, товарно-транспортна накладна);

- погашення заборгованості (платіжне доручення, чек, видатковий касовий ордер).

Маємо підкреслити, що важливим первинним документом для всіх учасників логістичного процесу поставки товару від постачальника та виконання послуг по доставці є Товарно-транспортна накладна (ТТН), призначений для обліку товарно-матеріальних цінностей на шляху їх переміщення, розрахунків за перевезення вантажу та обліку виконаної роботи, та є одним із документів, що може використовуватися для списання товарно-матеріальних цінностей, оприбуткування, складського, оперативного та бухгалтерського обліку, що може бути складений у паперовій та/або електронній формі та має містити обов'язкові реквізити. При чому, ТТН підприємство може оформлювати без дотримання форми, затвердженої Наказом №413, за умови наявності в ній обов'язкової інформації: назва документа; дата і місце складання; найменування (ПІБ) Перевізника, найменування (ПІБ) експедитора, замовника, вантажовідправника, вантажоодержувача; найменування та кількість вантажу, його основні характеристики та ознаки, які дають можливість однозначно ідентифікувати цей вантаж; автомобіль (марка, модель, тип, реєстраційний номер); причіп/напівпричіп (марка, модель, тип, реєстраційний номер); пункти навантаження та розвантаження із зазначенням повної адреси; посади, прізвища та підписи відповідальних осіб вантажовідправника, вантажоодержувача; посади, прізвища та підписи водія та/або експедитора.

Разом з тим постачальник на відвантажені товари виписує товарні та платіжні документи, передає їх банку і направляє покупцю, тобто підприємству. Відтак погашення кредиторської заборгованості перед постачальниками здійснюватися в основному шляхом безготівкових розрахунків за платіжним дорученням, платіжною вимогою-дорученням, акредитивом, інкасо, векселем, або представлені іншими формами розрахунків, наприклад, із використанням чеків, як на документарних носіях так і в електронному вигляді. Крім того правила, форми і стандарти

безготівкових розрахунків в Україні, що здійснюються за участю банків, встановлені в Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті.

Слід враховувати, що головне при цьому, що оцінка моменту, на який підприємство передає покупцю ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на товар, вимагає вивчення договору між підприємством і покупцем, а також обставин операції.

Зупинимося на тому, що потрібно розрізнити момент визнання зобов'язання як правової категорії та зобов'язання як об'єкта бухгалтерського обліку. Як відомо порядок класифікації та обліку кредиторської заборгованості розрахунків з постачальниками та підрядниками визначається НП(С)БО 11 «Зобов'язання» []. Разом із тим у процесі постачання правове зобов'язання у підприємства виникає під час укладання Договору на постачання товарно-матеріальних цінностей. На наш погляд кредиторські зобов'язання перед постачальником (підрядником) на ПП «ЮСП Торг» виникають у разі укладення договору на умовах відстрочки платежу (товарного кредиту). По суті згідно з укладеним Договором, постачальник має передати майно покупцю та може вимагати від нього здійснення його обов'язку щодо виконання зобов'язань у вигляді сплати (або компенсації у іншій формі) за отримане майно. Як відомо в обліку зобов'язання визнаються, якщо присутні дві обов'язкові ознаки: оцінка їх може бути достовірно визначена; існує ймовірність зменшення економічних вигод внаслідок його погашення [19].

Дослідження показало, що на ПП «ЮСП Торг» облік розрахунків з постачальниками та підрядниками не є обов'язковим елементом облікової політики підприємства. На думку бухгалтера підприємства це зумовлено тим, що «для обліку кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги не існує альтернативних методів», що в цілому виходить із тексту Методичних рекомендацій по формуванню облікової політики. У цьому контексті необхідно зазначити, що відповідно до принципу обачності,

підприємство ПП «ЮСП Торг» застосовує в обліку методи оцінки, які мають запобігати заниженню оцінки зобов'язань. Тому облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги здійснюється лише одним методом - за вартістю, що зафіксована у первинних документах на дату її визнання. У підсумку кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, як і всі поточні зобов'язання на підприємстві ПП «ЮСП Торг», відображається в балансі за сумою погашення.

Для ПП «ЮСП Торг» господарський договір є основним засобом організації відносин між суб'єктами господарювання, формою і засобом організації господарських зв'язків, однак рівень договірної дисципліни на підприємстві бажає кращого. Відтак з метою належної організації роботи по укладанню господарських договорів на ПП «ЮСП Торг, при підготовці та укладанні договорів із заготівельними, постачальними, будівельними, транспортними та іншими організаціями юридична служба разом з іншими службами слід розробляти проекти наказів (розпорядження, рішення, постанови) щодо порядку ведення договірної роботи.

Очевидно, що оцінювання розрахунків з постачальниками та підрядниками сприяє визначенню дебіторської та кредиторської заборгованості ПП «ЮСП Торг» та забезпечує виконання контрольних функцій за розмірами заборгованості кожного кредитора. З цією метою пропонуємо використовувати планові реєстри оплати постачальникам, який буде враховувати критичні дати погашення заборгованості. Тому з метою поглиблення інформативності елементів звітності стану розрахунків із постачальниками чи підрядниками на ПП «ЮСП Торг» пропонуємо застосовувати аналітичну табл. 2.2.

Таким чином, щоденно дана таблиця інформує керівництво про наступні важливі показники:

- строк відхилення від графіку платежів;
- сума наявної кредиторської заборгованості в розрізі постачальників;

- загальна сума кредиторської заборгованості, яку завжди доцільно співставляти із розмірами дебіторської заборгованості з метою уникнення залучення додаткових коштів, зокрема, кредитних.

Таблиця 2.2

Реєстр погашення кредиторської заборгованості

№ з/п	Назва постачальника	Дата погашення заборгованості		Сума кредиторської заборгованості, грн.	Відхилення, дні	Рейтинг постачальника
		Згідно умов поставки (договору)	Фактично (поточна дата)			
1	ТОВ "Агроторг"	20.10.2017	30.10.2017	34 300	-9	2
2	ПАТ "Край"	02.11.2017	30.10.2017	20 400	3	1
3	ТОВ "Укр Ком"	23.09.2017	30.10.2017	35 500	-37	3
І т.д.						
ВСЬОГО:		X	X	280 200	X	X

Джерело: авторська розробка

Отже, є всі підстави зробити такий висновок, що до базових завдань організації обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві ПП «ЮСП Торг» слід віднести:

– своєчасну та повну реєстрацію даних у первинних документах та відповідних регістрах;

документування розрахунків згідно договірної дисципліни;

принципове відображення інформації щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками у формах фінансової звітності;

своєчасна перевірка розрахунків з постачальниками та підрядниками та попередження прострочення заборгованостей;

розробка графіків платежів та розробка картотек реквізитів, систематизація інформації про кредиторів;

впровадження способів збору й обробки інформації за операціями розрахунків з постачальниками та підрядниками, які необхідні для оперативного управління, поточного і наступного планування, контролю та аналізу.

2.2. Методика фінансового обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

Як було з'ясовано облік розрахунків з постачальниками і підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи та надані послуги на ПП «ЮСП Торг» ведуть на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» у розрізі перших двох субрахунків:

631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;

632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

До цих субрахунків на окремих підприємствах відкриваються аналітичні рахунки, на яких ведеться облік окремо за кожним постачальником (контрагентом) в розрізі кожного документа (рахунку) на сплату. Зокрема, на субрахунку 631 відображається інформація в розрізі контрагентів-постачальників товарів (борошна, круп тощо), отриманих послуг від ПАТ «Київенерго», КП «Київводоканалу», ПАТ «Укртелекому» й інших. Щодо субрахунку 632, то у досліджуваному підприємстві він використовується для обліку заборгованості перед іноземними постачальниками за отримане обладнання.

Таким чином, субрахунок 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» показує заборгованість за кожним договором і за його даними видно, яка заборгованість поточна – термін сплати якої ще не настав, а яка вже прострочена.

Згідно з Інструкцією до Плану рахунків бухгалтерського обліку рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» кореспондує за дебетом з кредитом різних рахунків (24, 30, 31, 34, 36, 37 та ін.), а за кредитом з дебетом таких рахунків (15, 20, 22, 30, 31 та ін.).

Основні канали надходження товарів на підприємство ПП «ЮСП Торг» відбувається шляхом їх придбання за плату (табл 2.3), в рідких випадках шляхом обміну, виконання посередницьких договорів, внеску до статутного капіталу, безоплатного отримання.

Таблиця 2.3

**Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку надходження товарів від
постачальників та розрахунки за них**

№ з / п	Зміст господарської операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство		Сума, грн.	Первинні документи
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит		
на умовах наступної оплати							
1.	Оприбутковано товари згідно з накладною	281	631	281	631/1	50000	Накладна
2.	Збільшено податковий кредит з ПДВ відповідно до податкової накладної постачальника	641	631	641	631/1	10000	Податкова накладна
3.	Включені в первісну вартість товарів витрати по доставці відповідно до акта наданих послуг	281	631	281	631/1	1250	Акт наданих послуг
4.	Збільшено податковий кредит з ПДВ відповідно до податкової накладної перевізника	641	631	641	631/1	250	Податкова накладан перевізник а
5.	Оплачено по безготівков. розрахунку за товари і доставку	631 631	311 311	631/1 631/1	311 311	60000 15000	ВКО
на умовах попередньої оплати							
1.	Перерахована з поточного рахунка постачальнику попередня оплата	371	311	371	311	60000	ВКО
2.	Збільшено податковий кредит з ПДВ при наявності податкової накладної постачальника	641	644	641	644	10000	Податкова накладна
3.	Оприбутковано товари, згідно з накладною	281	631	281	631/2	50000	Накладна
4.	Відображено суму ПДВ, враховану в складі податкового кредиту по даті оплати	644	631	644	631	10000	Податкова накладна
5.	Зараховано раніше перераховану попередню оплату	631	371	631/2	371	60000	Виаткова накладна
за умови їх придбання у платника єдиного податку							
1.	Перерахована з поточного рахунка постачальнику попередня оплата	371	311	371	311	60000	ВКО
2.	Оприбутковано товари згідно з накладною	281	631	281	631/3	60000	Накладна
3.	Зараховано раніше перераховану попередню оплату	631	371	631/3	371	60000	Видаткова накладна

Джерело: розроблено на основі даних ПП «ЮСП Торг»

Синтетичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками на ПП «ЮСП Торг» автоматизована, тому обліковими регістрами є субконто – аналіз рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

У балансі кредиторська заборгованість відображається у рядку 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги».

Характерно, що ПП «ЮСП Торг» авансує — грошові суми за товари, роботи, послуги і т. ін. Отримуючи аванс від підприємства-покупця підприємство-продавець таким чином страхує себе від можливих неплатежів у майбутньому, а також гарантує попереднє перерахування грошей виконавцеві для покриття його початкових видатків, пов'язаних з виконанням програм (робіт), передбачених умовами договору, що дуже актуально у сучасних умовах. Розмір авансу, строки виплати та порядок погашення визначаються угодами (контрактами) між сторонами. Відображення даних операцій у бухгалтерському обліку сприяє отриманню достовірної інформації про стан розрахунків з покупцями, забезпечує інформацією для прийняття подальших управлінських рішень.

Тому підприємство на ПП «ЮСП Торг» використовують під час обліку операцій з авансами субрахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами». Найважливішим є те, щоб у фінансовій звітності показники були точними та достовірно відображали зобов'язання перед підприємством. Дотримуючись вимог Інструкції підприємство грошову частину договору обліковує на рахунку 631 «Розрахунки із вітчизняними постачальниками», а товарну частину – на рахунку 37, а вже потім робить залік. І хоч, ця методика є трудомісткою і збільшує ймовірність помилок, однак такий алгоритм проведення зафіксований у програмі 1С і не є предметом дослідження.

Слід мати на увазі, що для практики ПП «ЮСП Торг» є характерним те, що свої зобов'язання перед постачальником необхідно обов'язково виконати, хоча коштів на поточному рахунку недостатньо, наприклад, внаслідок затримки надходження виручки або низької платоспроможності покупців. В такій ситуації, затримка платежу постачальнику навіть на кілька

днів може загрожувати втраті вигідних контрактів, формування негативного іміджу на діючому сегменті ринкових відносин. Тому при таких обставинах допоміжним засобом є овердрафт як форма короткострокового кредитування.

Схематично механізм овердрафту зображений на рис. 2.4:

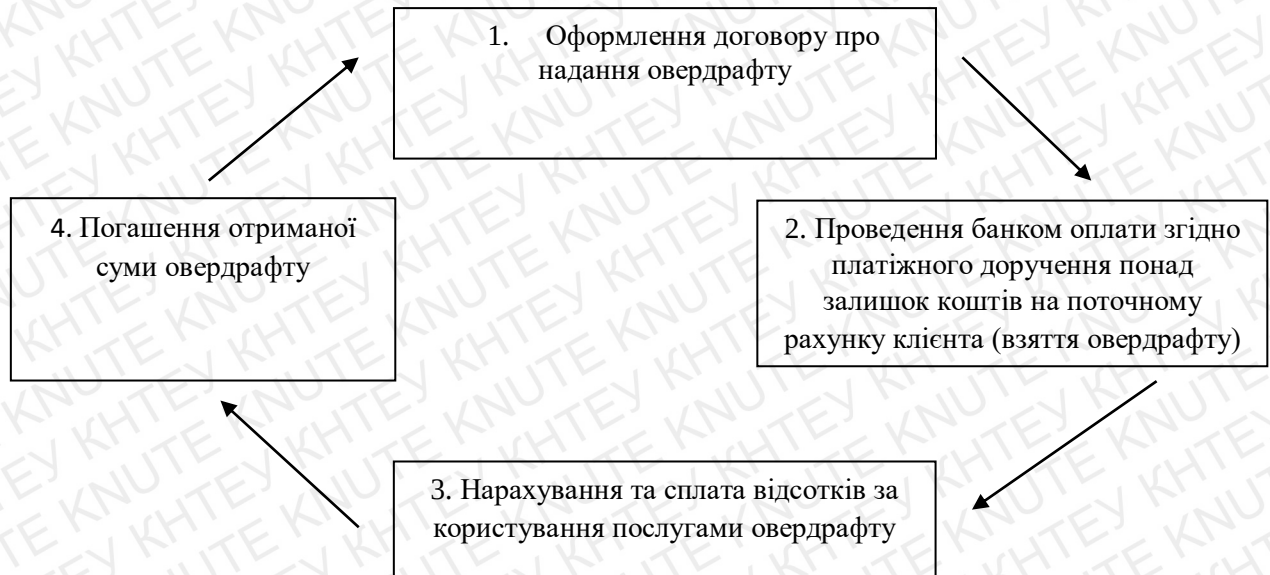

Рис.2.4. Механізм овердрафту на торговельному підприємстві

Джерело: розроблено на основі даних ПП «ЮСП Торг»

Погашення овердрафту може здійснюватись кількома варіантами:

- шляхом самостійного переміщення коштів із поточного рахунку клієнта на овердрафтний рахунок;
- за рахунок надходження коштів (отримання виручки від реалізації) від покупців на поточний рахунок.

Отже, для характерним є циклічне використання овердрафту, що дозволяє покрити розрив у часі надходження коштів від покупців та оплатою кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги постачальникам. Тому, менеджменту торговельного підприємства необхідно оперативно співставляти такі показники як максимальна кількість днів відстрочки платежу для покупців, вихідна націнка для покупців та нараховані відсотки за послуги овердрафту, з метою запобігання негативних наслідків для фінансового результату в кінці звітної періоду.

Розглянемо типові операції обліку овердрафту при впровадженні такої системи обліку овердрафту, які відображені у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

**Господарські операції ПП «ЮСП Торг» при наданні
обслуговуючим банком овердрафту**

№ п/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік		Сума, грн.
		Дебет	Кредит	
1	Овердрафт наданий банком (дана операція не має підтвердження у виписці банку)	311.1	601.1	24 0000
1.1.	Оплачені товари, послуги постачальнику за рахунок овердрафту (включаючи ПДВ)	631	311.1	24 0000
2	Відображення податкового кредиту за правилами першої події - оплати	641	644	40000
3	Погашений овердрафт шляхом отримання коштів від покупців на овердрафтний рахунок	601.1	311.1	10000
3.1	Погашена дебіторська заборгованість покупців за раніше отримані товари, надані послуги	311.1	361	100000
3.2	Погашений овердрафт шляхом переміщення коштів з основного рахунку на овердрафтний	601.1	311.1	24000
4	Нараховані відсотки банку за користування овердрафтом	951	684	3000
5	Оплачені відсотки по овердрафту з поточного рахунку	684	311.1	3000
7	Нараховане розрахунково-касове обслуговування овердрафтного рахунку	92	685	1400
8	Оплачена комісійна винагорода банку за послуги кредитування з поточного рахунку	685	311.1	1400

Джерело: розроблено на основі даних ПП «ЮСП Торг»

У табл. 2.5 розглянуто основні типові операції з обліку овердрафту на ПП «ЮСП Торг», слід відмітити, що при обліку овердрафту бухгалтером здійснюються додаткові проводки при наданні овердрафту, що зазначено в рядку 1 табл. 2.5, та при його погашенні власними коштами підприємства шляхом переміщення їх з основного поточного рахунку підприємства на овердрафтний. Ця операція відображена в рядку 6 табл. 2.5. Проте саме

використання 601.1 рахунку «Короткострокові кредити банків у національній валюті» дозволяє відобразити в обліку сутність овердрафту та не спричинить необхідності внесення змін до конфігурації 1С.

2.3. Управлінський облік розрахунків з постачальниками за товари

Реалізація завдань управління, що стоять перед торгівлею, розглядається через призму чотирьох бізнес-процесів, притаманних торгівлі: організація замовлення, надходження товарних ресурсів; формування товарних запасів; реалізація; формування сегмента ринку обслуговування [56].

Основними елементами, які визначають в цілому інформаційну систему управлінського обліку та звітності на підприємстві є: центри відповідальності; бізнес-процеси, регламенти, результати та оцінні показники [68].

Поділ та структуризація центрів відповідальності в більшості можуть проводитися з таким рівнем деталізації, який дозволить мінімізувати з необхідною і достатньою мірою функції управління: бізнес-планування; облік, контроль; мотивацію.

До основних бізнес-процесів ПП «ЮСП Торг», що пов'язані із розрахунками з постачальниками належать:

- визначення потреб споживачів та вимірювання рівня їх задоволеності; моніторинг змін на споживчому ринку; формування асортиментної політики; формування цінової політики; формування плану реалізації товарів;
- формування плану закупівель товарів; пошук постачальників; укладання договорів на постачання товарів; контроль за оформленням договорів; розміщення замовлення на постачання товарів; укладання договорів на транспортування товарів; підтримка транспорту на належному технічному рівні; забезпечення збереження автотранспорту.

На ПП «ЮСП Торг», встановлено персональну відповідальність менеджера за показники діяльності, які він контролює. Тобто менеджера, який відповідає за надходження товару формує центр відповідальності до якого доводиться відповідний бюджет.

Формування системи обліку за центрами відповідальності потребує: визначення центрів відповідальності; складання бюджету (кошторису) для кожного центру відповідальності; звітність центрів відповідальності про виконання бюджетів; аналіз та оцінювання діяльності центрів відповідальності.

Надходження товарів та розрахунків з постачальниками на підприємстві варто віднести до центру витрат підприємства, характеристика яких представлена в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Види та характеристика центрів розрахунків з постачальниками на ПП «ЮСП Торг»

№ з/п	Назва центру витрат	Характеристика витрат, що контролюються відповідним центром витрат
1	2	3
1	Відділ закупівель товарів та по роботі з клієнтами	Витрати на вивчення споживчого попиту та встановлення джерел закупівлі товарів; витрати на складання комерційної пропозиції та проведення переговорів; витрати на транспортування товарів; витрати пов'язані з контролем за виконанням договорів; Витрати на налагодження співпраці та підтримку клієнтів, витрати на консультації щодо найвигідніших пропозицій у торговельному центрі
2	Відділ логістики та контролю якості товарів	Витрати складування та утримання товарів, транспортування товарів (витрати на формування мережі, вибір та оцінювання постачальників; оплата послуг зв'язку; представницькі витрати, відрядження); витрати на пакування товарів, експедиторські витрати тощо Витрати на аналіз, опитування клієнтів для з'ясування їхніх вимог до якості, адміністрування (добір персоналу, його розвиток), контролю (опитування клієнтів для визначення ступеня їхньої задоволеності якістю), виконання зовнішніх менеджерських функцій в галузі якості (сертифікація товарів і послуг, розробка інструкцій і довідників з управління якістю)

Джерело: розроблено на основі [19]

Дослідження практики ПП «ЮСП Торг» використання центрів відповідальності на підприємстві свідчить про те що на даний час у їх роботі багато формальних ознак. Однак слід констатувати, що в літературних джерелах діяльність центрів відповідальності регулюється наступними документами: положенням про центр відповідальності; договором між центром відповідальності та керівництвом підприємства; положенням про внутрішнє ціноутворення; системою бюджетування.

Використання в практиці діяльності торговельного підприємства Регламенту функціонування центрів відповідальності підприємства надасть можливість налагодити систему ефективної діяльності, моніторингу та якості реалізації завдань, що перед ними поставлені.

Складовою організації обліку витрат за центрами відповідальності на підприємствах торгівлі є формування інформації для здійснення оцінки ефективності функціонування центрів відповідальності табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Ключові критерії та показники оцінки ефективності функціонування
центра відповідальності по надходженню товарів**

Типи показників оцінки ефективності	Критерії ефективності	Ключові показники оцінки ефективності
Показники, що характеризують ефективність реалізації окремих бізнес-процесів	Результативність угод щодо закупівлі товарів	Питома вага поставок неякісного товару, в неналежному кількості та асортименті; коефіцієнт поставки; рентабельність витрат обігу

Джерело: розроблено на основі [53]

Критерії та показники оцінки ефективності функціонування центрів відповідальності на підприємстві торгівлі (табл. 2.8)

Таблиця 2.8

**Ключові критерії та показники оцінки ефективності функціонування
центру витрат по надходженню товарів на підприємстві торгівлі**

Типи показників оцінки ефективності	Критерії ефективності	Ключові показники оцінки ефективності
Показники, що характеризують ефективність реалізації окремих бізнес-процесів	Результативність угод щодо закупівлі товарів	Питома вага поставок неякісного товару, в неналежному кількості та асортименті; коефіцієнт поставки; рентабельність витрат обігу

Джерело: розроблено на основі [2]

Характеристику та порядок розрахунку ключового показника ефективності діяльності центрів відповідальності підприємства наведено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Порядок розрахунку основних показників, що характеризують
ефективність функціонування центру відповідальності торгівельного
підприємства**

Назва показника	Порядок розрахунку	Висновки за результатами розрахунку
1	2	3
Рівень задоволення потреб споживачів		
Середній відсоток виконання договірних зобов'язань за асортиментом	$K_d = \frac{Q_f}{Q_p} * 100\%, \text{ де}$ $Q_f - \text{обсяг фактичної поставки; } Q_p - \text{обсяг договірних зобов'язань}$	Ступінь виконання договірних зобов'язань визначається як відношення обсягу фактичної поставки, який не перевищує передбаченого договором, до обсягу договірних зобов'язань

Джерело: розроблено на основі [10]

Розрахунок запропонованих основних показників, що характеризують ефективність функціонування центру відповідальності підприємства і розрахунках із постачальниками надасть можливість виявити наскільки ефективною за звітний період є рівня окупності витрат понесених при створенні та функціонуванні центру відповідальності підприємства (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

**Порядок розрахунку основних показників, що характеризують
ефективність поставки товарів**

Назва показника	Порядок розрахунку	Висновки за результатами розрахунку
1	2	3
<i>Оцінка ефективності комерційних угод щодо закупівлі товарів</i>		
Коефіцієнт поставки	$K_{\Pi} = \frac{HT_{\Phi}}{HT_{\Pi\Gamma}} * 100\%$ HT_ф – фактична сума (кількість) надходження товарів на підприємство HT_{пг} – сума надходження товарів на підприємство, передбачена укладеними договорами закупки	Характеризує ефективність виконання договорів постачання та надходження товарів в необхідній кількості на підприємство

Джерело: розроблено на основі [23]

Розрахунок основних показників, що характеризують ефективність реалізації окремих бізнес-процесів надасть можливість визначити наскільки ефективно здійснюється реалізація окремих бізнес-процесів за функціональними напрямками.

Висновки за розділом 2

Дослідивши сучасний стан обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на ПП «ЮСП Торг» ми можемо зробити наступні висновки:

Досліджено, що організація і методика обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві в цілому відповідає правовим вимогам (щодо договорів та контрактів, які заключені для формалізації намірів про співпрацю із контрагентами і є юридичною основою виникнення зобов'язань, хоча є випадки їх порушень) та забезпечує своєчасну і достовірну їх інформацію через первинні документи, що складаються на типових бланках, своєчасно, заповнюються відповідно встановленим вимогам з дотриманням затвердженого графіка документообігу.

З'ясована методика фінансового обліку надходження товарів та розрахунків постачальниками та підрядниками, в цілому відповідає методичним рекомендаціям. В практиці ПП «ЮСП Торг» є характерним те, що свої зобов'язання перед постачальником виконує через впровадження різних допоміжних засобів розрахунків. Нами проілюстровано - овердрафт як форму короткострокового кредитування, яка дозволяє вчасно виконати умови контрактів, формування позитивного іміджу на діючому сегменті ринкових відносин.

Охарактеризовано управлінський облік надходження товарів та розрахунків з постачальниками, а саме використання в практиці діяльності торговельного підприємства регламенту функціонування центрів відповідальності підприємства, що надає можливість налагодити систему ефективної діяльності, моніторингу та якості реалізації завдань, що перед ними поставлені.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві

На сьогоднішній день для підприємства ПП «ЮСП Торг», господарська діяльність можлива в основному завдяки зобов'язанням за розрахунками з постачальниками та підрядниками. По суті не маючи власного капіталу, підприємство бере під реалізацію в кредит товар (тобто товарний кредит) і отримує прибутки не ризикуючи при цьому власним капіталом. Тому зобов'язання підприємства ПП «ЮСП Торг», за розрахунками з постачальниками та підрядниками займають важливе місце в системі управління діяльністю підприємства. Усе це свідчить про те, що приймаючи управлінські рішення щодо тактичних чи стратегічних планів підприємства, директор підприємства, в першу чергу, робить аналіз стану зобов'язань підприємства щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками через перевірку фінансової звітності, що дає змогу визначити його фінансову стійкість, незалежність, прибутковість.

Дослідження показало, що кредиторська заборгованість з постачальниками та підрядниками визначається господарськими договорами, внаслідок виконання яких у підприємства виникають поточні зобов'язання.

Вважаємо, що заборгованість постачальникам товарів може розглядатися як безкоштовна позика підприємству, так як для сплати боргів постачальникам, коли в обігу підприємства немає коштів, підприємству довелося б брати позику у банку або використовувати свій власний капітал.

- Взагалі вигідність кредиторської заборгованості постачальникам підприємства полягає в тому, що заощаджуються кошти на сплату процентів банку. Однак підприємство не завжди зацікавлене в одержанні такого

кредиту та оперуванні рахунками кредиторів. Характерно, що постачальники, як правило, пропонують значні знижки, коли розрахунки за товар здійснюються одразу або через декілька днів після одержання рахунку-фактури. Вважаємо, що у такому випадку найважливіше вирішити:

- чи скористатися знижкою, оплатити рахунки одразу;
- чи придбати товари в кредит і обліковувати кредиторську заборгованість на балансі.

На наш погляд якщо скористатися знижкою, то підприємство виграє на сумі самої знижки, але програє на відсотках, які треба сплатити банку за надану позику для розрахунків з постачальниками, а також втратить можливість мати безпроцентний кредит.

Згідно з цим облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є для ПП «ЮСП Торг», важливою ділянкою бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємства.

Це дозволяє зробити висновок, що до Наказу про облікову політику ПП «ЮСП Торг», необхідно включити положення, які безпосередньо стосуються обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками:

- робочий план рахунків з деталізацією субрахунків рахунку 63 (за групами постачальників) для управлінського обліку;
- розроблену посадову інструкцію, де вказати обов'язки бухгалтера щодо ведення розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками;
- затвердити документ щодо термінів зберігання господарських договорів та іншої ділової документації з обліку розрахункових операцій з постачальниками та підрядниками;
- графік проведення інвентаризації та склад ревізійної комісії;
- положення про ведення претензійно-позовної роботи.

Є очевидним, що одним із напрямків удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на ПП «ЮСП Торг» є

організація управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, що на нашу думку забезпечить:

- своєчасну перевірку розрахунків з постачальниками та підрядниками;
- попередження прострочки кредиторської заборгованості.

На наш погляд на ПП «ЮСП Торг» потрібно запровадити систему управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в якій передбачити:

- структурування кредиторської заборгованості за постачальниками, а також щодо термінів утворення заборгованості або термінів її можливого погашення, що дозволить своєчасно виявляти прострочену заборгованість і вживати заходів щодо її стягнення;
- моніторинг оборотності кредиторської заборгованості, а також стан розрахунків щодо простроченої заборгованості, тому що в умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально отримує лише частину вартості поставленої продукції, тому необхідно розширити систему авансових платежів;
- організувати роботу по перевірці з договорами, щоб в картці клієнта відрізняти працює він під реалізацію або за системою передоплати;
- здійснювати контроль кредиторської заборгованості та розмірів заборгованості окремих кредиторів, строків погашення боргів за графіком сплати [12].

По суті визнання кредиторської заборгованості, її класифікація та оцінка звітності за МСФЗ, регулюються значною кількістю міжнародних стандартів. підприємства. Тому розпочинаючи ведення бухгалтерського обліку з опрацювання первинних документів, які пов'язані з виникненням, зміною та погашенням зобов'язань, потрібно знати загальні принципи визнання зобов'язань за МСФЗ. У цьому розумінні відповідно до Концептуальної основи зобов'язання можуть мати юридичну силу внаслідок виконання умов контракту або законодавчих вимог. Крім того зобов'язання

також виникають у результаті поточних ділових справ, традицій та бажання підтримувати добрі ділові стосунки. Також згідно МСФЗ, зобов'язання є теперішньою заборгованістю підприємства, яка виникає внаслідок минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття у підприємства, котрі втілюють у собі майбутні економічні вигоди [19]. Як правило в МСФЗ усі зобов'язання поділяються на поточні та непоточні, що відповідають коротко- та довгостроковим зобов'язанням вітчизняного законодавства. Характерно, що у системі МСФЗ розрізняють також існуючі (ті, що виникли внаслідок фактичного придбання активів) та майбутні зобов'язання (при укладенні невідмовного договору про придбання активів у майбутньому, який містить штрафні санкції за невиконання зобов'язання). При цьому поточні зобов'язання визнаються підприємством за таких умов: очікується погашення цього зобов'язання в ході нормального операційного циклу. Якщо тривалість такого циклу не можна чітко виміряти, припускається, що вона становить 12 місяців (так торговельну кредиторську заборгованість слід класифікувати як поточну, навіть якщо вона підлягають погашенню через більш ніж 12 місяців після закінчення звітного періоду. Слід враховувати, що оцінка зобов'язань як головна характеристика зобов'язання полягає в тому, що підприємство має теперішню заборгованість. Тому, наприкладі, ПП «ЮСП Торг» пропонуємо декілька видів оцінок за МСФЗ, які можуть використовуватися при визнанні зобов'язань та їх відображенні в обліку та звітності: за історичною собівартістю або фактичною (сума грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, буде сплачена з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності). Приклад, сума товару за договором на придбання товару становить 240 000 грн., у тому числі ПДВ, за умови, що згідно договору попередня оплата не передбачена. Після оприбуткування товару у ПП «ЮСП Торг» виникає заборгованість у сумі 240 000 грн. – історична вартість, сформована з документально підтверджених витрат на придбання, тобто зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка була б

необхідна для погашення зобов'язання на поточний момент. Як поточну найчастіше використовують ринкову вартість об'єктів обліку або їх аналогів.

Необхідно зазначити, що зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, що, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності. При чому, дисконтована вартість дозволяє отримати суму грошових коштів, які будуть потрібні в майбутньому для погашення зобов'язання, яке є на даний момент, з урахуванням їх можливого знецінення протягом періодів перебування зобов'язань на балансі підприємства. Наприклад, на балансі числиться зобов'язання в сумі 50000 грн., строк його погашення – 5 років. Переважна ринкова відсоткова ставка – 15 %. За розрахунками коефіцієнт дисконтування дорівнює 0,4962. Тоді дисконтована сума зобов'язання становитиме 24865 грн. ($50000 \text{ грн.} \times 0,4962$), основою оцінки є історична вартість, але залежно від виду та умов виникнення конкретного зобов'язання вона може поєднуватися з іншими видами оцінок з указанного переліку оцінок. Наприклад, суми зобов'язань можуть передбачати їх дисконтування з наступним включенням різниці до складу доходів або витрат.

Дослідження показало, що відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» забезпечення є зобов'язаннями з невизначеним строком або сумою. Зокрема характерним прикладом умовного зобов'язання є зобов'язання, які можуть виникнути у процесі очікування рішення суду за справою, що розглядається на момент формування звітності і пов'язана з господарською діяльністю підприємства. Ватро відмітити, що забезпечення доцільно відокремлювати від інших зобов'язань. Тобто забезпечення формуються для погашення зобов'язання, якщо або коли вони виникнуть у підприємства. Наприклад, зобов'язання за гарантійним ремонтом. При продажу товарів підприємство не може

передбачити, чи дійсно виникнуть проблеми з товаром, які вимагатимуть гарантійного ремонту, а якщо й виникнуть, то невідомо, коли саме.

3.2. Удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій

Організація обліку на підприємстві сьогодні неможлива без застосування інформаційних технологій і ефективного їх використання. Це не лише спрощує роботу бухгалтера, а й дозволяє здійснювати найкоректніші облікові операції. Ринок сучасних комп'ютерних технологій та інформаційних систем має у своєму розпорядженні широкий вибір програмних продуктів різного ступеня і рівня автоматизації у сфері управління бізнесовою діяльністю. Серед них особливої уваги, популярності і привабливості для рішення управлінських задач підприємств заслуговує універсальна система «1С: Підприємство», яка має достатньо широку функціональну і розгалужену структуру управлінських та контрольно-аналітичних задач у єдиній інтегрованій системі.

На момент наших досліджень облік розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві ПП «ЮСП Торг» здійснювався на неліцензованій копії бухгалтерської програми «1С: Підприємство 7.7». Тому для удосконалення пропонуємо знайти кошти і придбати типову конфігурацію «Бухгалтерія для України» бухгалтерської системи «1С: Підприємство 8.2».

Для ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками у даній програмі в довіднику «План рахунків бухгалтерського обліку» передбачений субрахунок рахунок 371 «Розрахунки за виданими авансами» який має субрахунки другого порядку, та субрахунок 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», який має субрахунки другого порядку. За субрахунками рахунка 371 та за субрахунками 631 встановлені субконто першого рівня «Контрагенти» і другого рівня – «Договори». Щоб встановити

субконто третього рівня «Документи розрахунків з контрагентами», необхідно налагодити параметри обліку з розрахунків з контрагентами, тобто увімкнути опцію «Вести розрахунки за документами» (рис. 3.1).

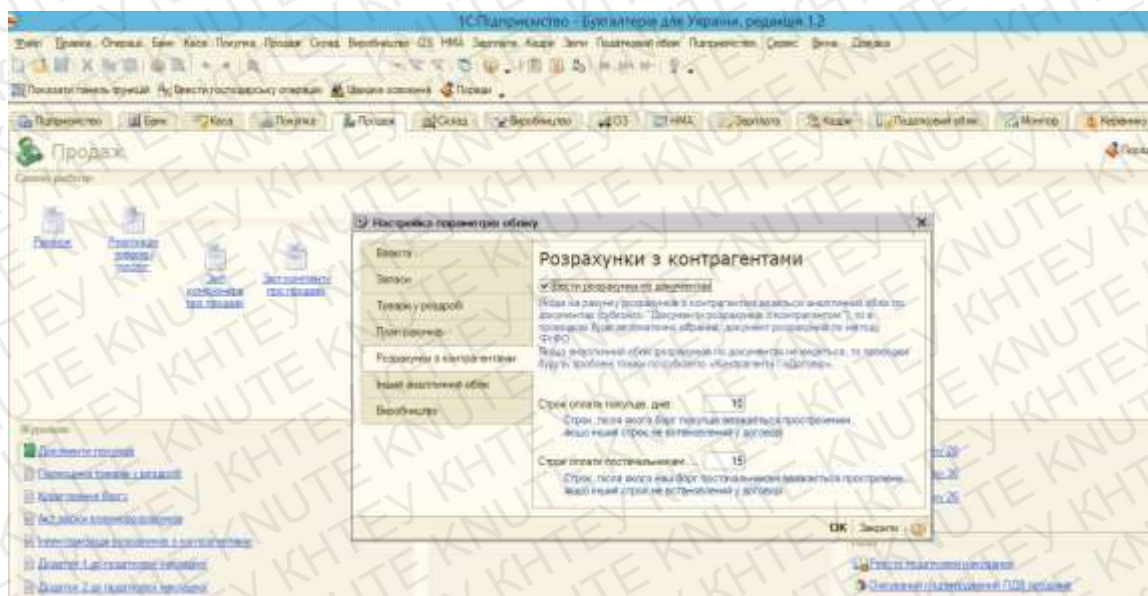

Рис. 3.1. Налаштування параметрів обліку з розрахунків з контрагентами

Джерело: розроблено на основі [12]

Для забезпечення досліджуваної ділянки обліку нормативно-довідковою інформацією про клієнтів, покупців та замовників, зокрема, призначений довідник «Контрагенти».

Контрагенти можуть бути згруповані за групами класифікатора довідника, наприклад, «Постачальники», «Покупці», «Засновники», «Банки» тощо. Довідник контрагентів має необмежену кількість рівнів вкладення. В довідник вноситься детальна інформація про контрагента, зокрема, загальні дані – юридична чи фізична особа (статус контрагента), чи є він нерезидентом, приналежність контрагента до групи; рахунки і договори; рахунки контрагента в банку; адреси і телефони; ПІБ контактних осіб; схеми оподаткування.

Жирним шрифтом відзначаються основний договір і розрахунковий рахунок, які можна змінити відповідними кнопками командних панелей «Встановити основним». На закладці «Схеми оподаткування» необхідно

вибрати схему оподаткування з однойменного довідника, наприклад: «Єдиний податок», «Податок на прибуток», «Єдиний податок і ПДВ», «Податок на прибуток і ПДВ», «Неплатник». Довідник «Договори» призначений для зберігання договорів взаєморозрахунків, укладених з контрагентами. Даний довідник підпорядкований довіднику «Контрагенти».

Для кожного договору бухгалтер задає вид договору: з постачальником, з покупцем і т.п.

Взаєморозрахунки з контрагентами на підприємстві ведуться за договором в цілому, тож при закритті такого договору програма сама знаходить потрібні розрахункові документи.

За кожним договором вказується валюта, в якій укладено договір, тип цін покупки (продажу) вказується для підстановки за замовчуванням в документи, схема податкового обліку - визначає момент нарахування податкового кредиту з ПДВ. Можна вибрати одну із зумовлених схем податкового обліку, що описують основні операції поставки, або додати нову схему податкового обліку.

Для забезпечення документального оформлення розрахунків в типовій конфігурації призначені документи з декількох груп, зокрема, «Банк», «Каса» і «Покупка». Для документування оплати постачальникам та підрядникам призначені документи «Платіжне доручення вихідне», «Виписка банку», «Видатковий касовий ордер». Для документування надходження товарів, робіт і послуг у типовій конфігурації є можливість ввести наступні первинні документи: «Рахунок на оплату постачальника», «Надходження товарів і послуг», «Акт про надані виробничі послуги», «Повернення товарів постачальнику», «Коригування боргу», «Акт звірки взаєморозрахунків», «Інвентаризація розрахунків з контрагентами», «Податкова накладна». Дані документи відображаються в реєстрі «Документи постачальників».

Типовою конфігурацією програми передбачене формування наступних вихідних форм реєстрів обліку: «Оборотно-сальдова відомість», «Шахматна відомість», «Оборотно-сальдова відомість за рахунком», «Обороти рахунку»,

«Аналіз рахунку», «Карточка рахунку», «Аналіз субконто», «Обороти між субконто», «Зведені проводки», «Карточка субконто», «Головна книга», «Звіт за проводками».

Дана конфігурація забезпечує формування регламентованих звітів підприємства, зокрема фінансової, податкової, статистичної та внутрішньої звітності.

Спробуємо визначити обов'язки бухгалтера з обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками, проаналізувавши методику розрахунків з контрагентами.

При розподілі обов'язків на підприємстві необхідно керуватися наступними правилами:

- розділяти права обліку цінностей та матеріальної відповідальності за них;
- розділяти права здійснення операцій та дозволу на їх проведення;
- розділяти права обліку руху цінностей та розрахунків з контрагентами за них;
- розділяти права обліку операцій та дозволу на їх проведення.

Відповідно до технології обробки інформації за обраною ділянкою обліку та з дотриманням правил розподілу обов'язків між посадовими особами були визначені обов'язки бухгалтера з обліку розрахунків з постачальниками за умови використання бухгалтерської програми «1С: Підприємство 8.2», що подано в таблиці 3.1.

Як бачимо, правильний розподіл обов'язків між працівниками бухгалтерії ускладнить проведення операцій, які призведуть до крадіжки цінностей та грошей, буде сприяти більш об'єктивному відображенню в системі обліку інформації про розрахунки з покупцями за даними непідроблених документів, що у сукупності підвищить довіру до системи внутрішнього контролю підприємства.

До того ж, вкрай низькою є ймовірність припущення арифметичних помилок, а також помилок, пов'язаних з неправильним перенесенням даних з облікових реєстрів до звітності.

Звітність підприємство веде за допомогою механізму «1С: Звіт» на платформі програми «1С: Підприємство 8.2».

Таблиця 3.1

Обов'язки бухгалтера за ділянкою обліку «Розрахунки з поставальниками та підрядниками»

Етапи облікового процесу	Первинний	Поточний	Підсумковий
Топологічні ділянки обліку			
Розрахунки з покупцями	Ведення довідників «Контрагенти» і «Договори». Введення в інформаційну базу первинних документів: Рахунок; Коригування боргу, Акт звірки взаєморозрахунків, Інвентаризація розрахунків з контрагентами.	Проведення документів: Рахунок; Коригування боргу, Акти звірки взаєморозрахунків, Інвентаризація розрахунків з контрагентами. Контроль з поставальниками та підрядниками за поставлені товари, надані послуги і виконані роботи за документами: Надходження товарів і послуг, Акт про надання виробничих послуг; Повернення товарів поставальнику, Виписка банку, Видатковий касовий ордер.	Перевірка сальдо і оборотів за рахунками: 371, субрахунками 631.

Джерело: сформовано автором за даними джерел [18]

До того ж, вкрай низькою є ймовірність припущення арифметичних помилок, а також помилок, пов'язаних з неправильним перенесенням даних з облікових реєстрів до звітності.

Звітність підприємство можна вести за допомогою механізму «1С: Звіт» на платформі програми «1С: Підприємство 8.2» (рис. 3.2).

Використання даного механізму надає підприємству більш широкі можливості щодо формування регламентованих звітів, перевірки їх на правильність заповнення та передачі сформованої електронної звітності в державні контролюючі органи.

Також для спрощення дій при здійсненні платежів та розрахункових операцій, користується у своїй діяльності системою «Клієнт-Банк». Дана програма дає можливість не лише вчасно проводити платежі, а й подеколи заощаджувати, адже користування програмою дозволяє підприємству керувати своїм рахунком з комп'ютера, встановленого в офісі підприємства.

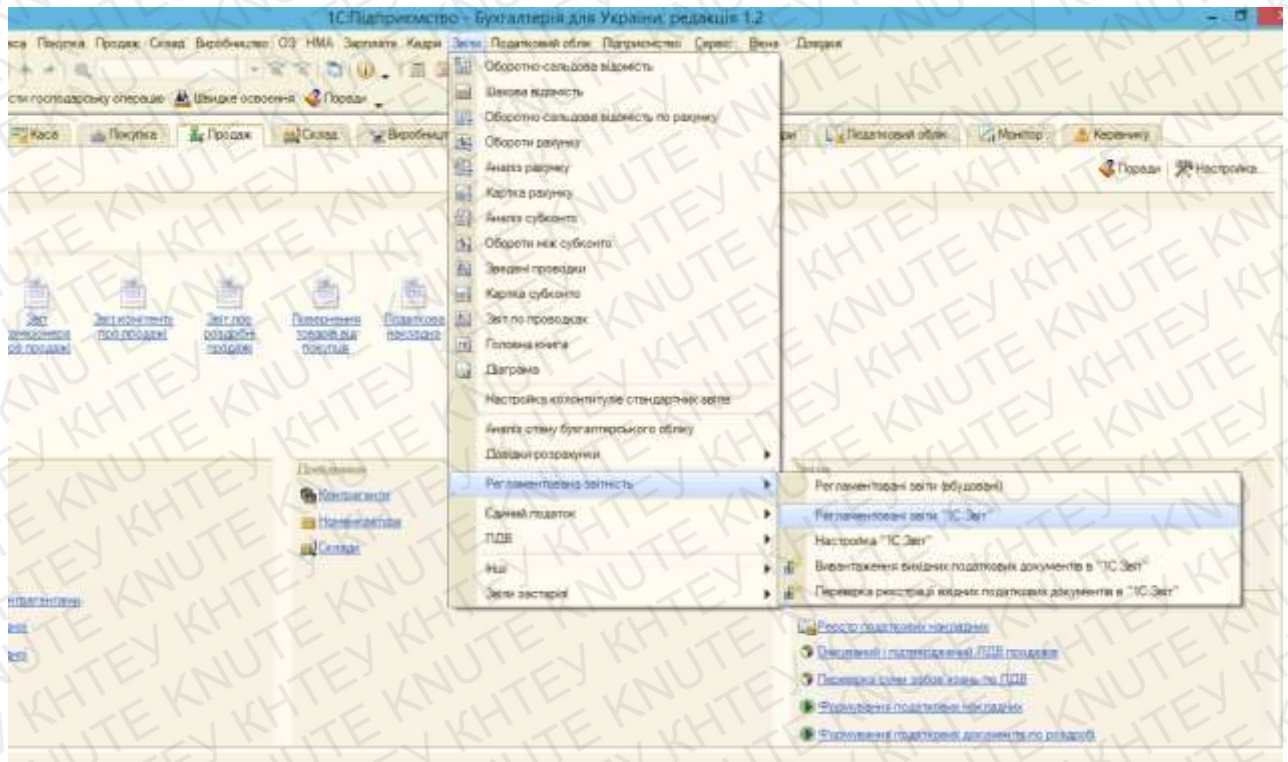

Рис. 3.2 Звітність, щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками у програмі «1С:Звіт»

Окрім основної функції «Клієнт-Банку», тобто надання можливості підприємству проводити платежі зі свого поточного рахунка в банку, не відвідуючи його, також дана програма дає можливості підприємству: здійснювати моніторинг коштів на поточному рахунку; отримувати виписки з поточного рахунка; вести довідник своїх контрагентів за платежами та довідник призначення платежу.

Висновки за розділом 3

Удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів дало можливість:

Обґрунтувати напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві, через доопрацювання Наказу про облікову політику ПП «ЮСП Торг», де необхідно включити положення, які безпосередньо стосуються обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в контексті із міжнародними стандартами; рекомендовано запровадити систему управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками; та зроблені основні порівняння щодо запровадження міжнародних стандартів обліку по досліджуваній темі

Узагальнені складові удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій, через придбання більш сучасного програмного забезпечення, знайомої для бухгалтерів, програми «1С: Підприємство 8.2»

ВИСНОВКИ

Дослідживши облік розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів можна зробити наступні висновки.

1. Встановлено економічну сутність та значення операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відтак, можна стверджувати, що розрахунки з постачальниками та підрядниками, здійснюються в більшості на основі укладених договорів, якими регламентується порядок здійснення зобов'язань кожним з учасників, а також відповідно і порядок, форма, умови здійснення розрахунків між ними. Також можна підтримати таке визначення: «Постачальник – це юридична або фізична особа, яка забезпечує підприємство матеріальними ресурсами, які дозволяють проводити економічну діяльність. Підрядник – це юридична особа, яка укладає контракт, виконує передбачені контрактом роботи і передає їх замовникові.

2. Проаналізувавши концептуальні засади обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками відповідно до вітчизняних та міжнародних стандартів можна відмітити, що в процесі господарської діяльності підприємства зобов'язання підприємства за розрахунками з постачальниками та підрядниками – це короткострокові зобов'язання, що виникають при постачанні продукції, товарі чи наданні послуг. Відтак, можна стверджувати, що при відображенні кредиторської заборгованості відповідно до вимог П(С)БО та МСФЗ існують як спільні риси, так і відмінності.

3. Досліджено, що організація і методика обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві в цілому відповідає правовим вимогам (щодо договорів та контрактів, які заключені для формалізації намірів про співпрацю із контрагентами і є юридичною основою виникнення зобов'язань, хоча є випадки їх порушень) та забезпечує своєчасну і достовірну їх інформацію через первинні документи, що складаються на типових бланках, своєчасно, заповнюються відповідно

встановленим вимогам з дотриманням затвердженого графіка документообігу.

4. З'ясована методика фінансового обліку надходження товарів та розрахунків постачальниками та підрядниками, в цілому відповідає методичним рекомендаціям. В практиці ПП «ЮСП Торг» є характерним те, що свої зобов'язання перед постачальником виконує через впровадження різних допоміжних засобів розрахунків. Нами проілюстровано - овердрафт як форму короткострокового кредитування, яка дозволяє вчасно виконати умови контрактів, формування негативного іміджу на діючому сегменті ринкових відносин.

5. Охарактеризовано управлінський облік надходження товарів та розрахунків з постачальниками, а саме використання в практиці діяльності торговельного підприємства регламенту функціонування центрів відповідальності підприємства, що надає можливість налагодити систему ефективної діяльності, моніторингу та якості реалізації завдань, що перед ними поставлені.

6. Обґрунтовано напрями і заходи удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві, через доопрацювання Наказу про облікову політику ПП «ЮСП Торг», де необхідно включити положення, які безпосередньо стосуються обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками, в контексті із міжнародними стандартами; рекомендовано запровадити систему управлінського обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками; та зроблені основні порівняння щодо запровадження міжнародних стандартів обліку по досліджуваній темі

7. Узагальнено складові удосконалення обліку операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві за умов застосування інформаційних систем і технологій, через придбання більш сучасного програмного забезпечення, знайомої для бухгалтерів, програми «1С: Підприємство 8.2»

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурак І.О. Переваги та недоліки транзитної та складської форми торгівлі / О.І. Буряк // Молодий вчений. – 2014. – № 4 (07). – С. 41-42.
2. Бутинець Ф.Ф., Жиглей І.В., Замула І.В. Особливості бухгалтерського обліку в торгівлі: Підручник для студентів ВНЗ спеціальності «Облік і аудит» / За ред. д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця; 3-є вид. доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 280 с.
3. Велен Г., Шорт А.Д. Основи фінансового обліку / Пер. з англ. – К.: Основа, 1997. – 943 с.
4. Вікіпедія. Система [Електронний ресурс] // Вікіпедія. Вільна енцикл. / Дж. Уейсл, Л. Сенгер. – URL://uk.wikipedia.org/wiki. – Назва з екрану.
5. Голов С. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством упродовж його життєвого циклу / С. Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 4. – С. 2–12.
6. Голов С. Ф. Інформаційне забезпечення управління бізнесом // Методологічні засади управління бізнесом : монографія. – К. : Задруга, 2014. – С. 182–196.
7. Гордополов В.Ю. Облік і внутрішній контроль в системі управління витратами підприємств торгівлі / В.Ю. Гордополов, Н.В. Гордополова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: економіка. Спеціальний випуск 29 (Ч 1). – Ужгород, 2010. – С. 157-161

8. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV - URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

9. Григорчук Т.В. Маркетинг: підручник. – Ч. 2. – К.: “Лібра”, 2007. – 379 с.

10. Гуйда Л. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей і незавершеного виробництва / Л. Гуйда // URL: <http://www.dtkk.com.ua/debet/ukr/2000/50/50pr5.html>

11. Діяльність торговельних підприємств у конкурентному середовищі: контрольно-аналітичне забезпечення системи управління : монографія/ П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук, Д. О. Харинович-Яворська. – Чернівці : Технодрук, 2015. – 372 с.

12. Дутчак І.Б. Нормативне регулювання обліку та облікова політика підприємств сфери послуг в Україні / І.Б. Дутчак // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 797. – С. 219-224.

13. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” № 996-XIV від 16.07.1999 р. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>

14. Інноваційний потенціал України : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, В.В.Юхименко [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012.

15. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / Г.М. Остапович, О.М. Стороженко, Г.В. Уманців, О.В. Фоміна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 398 с.

16. Кислий В. М., Біловодська О. А., Олефіренко О. М., Смоляник О. М. Логістика: Теорія та практика: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.

17. Ковальчук Т.Л. Фінансовий словник / Т.Л. Ковальчук. – [2-ге вид.]. – К.: Знання, 2006. – 287 с.

18. Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції: монографія / М. В. Корягін. – Львів: Львів. комерц. акад., 2012. – 388 с.
19. Корягін М.В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія / М.В. Корягін, П.О. Куцик. – Київ: Інтерсервіс, 2015. – 276 с.
20. Кудінов Е.О. Механізм моделювання управління витратами торговельного підприємства / Е.О. Кудінов // Наук. вісн. Полтав. ун-ту економіки і торгівлі. – 2013. – № 5 (61). – С. 108–112.
21. Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії: монографія / С. Ф. Легенчук. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 336 с.
22. Мазараки А.А. Торговля: история, цивилизация, мораль / А.А. Мазараки. – Киев: Книга, 2010. – 624 с.
23. Мазаракі А.А. Економічна безпека України в умовах глобалізаційних викликів: монографія / А.А. Мазаракі, О.П. Корольчук, Т.М. Мельник та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 718 с.
24. Мазаракі А.А. Інституціоналізація управлінського обліку / А.А. Мазаракі, О.В. Фоміна // Вісн. Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – 2015. – № 5. – С. 5–15.
25. Мазаракі А.А. Інструментарій управлінського обліку / А.А. Мазаракі, О.В. Фоміна // Економічний часопис-XXI. – 2016 – № 6.
26. Максименко І.Я. Особливості обліково-аналітичного відображення товарних запасів у системі управління торговельним підприємством / І.Я. Максименко, Т.В. Вайло // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 16. – С. 22-25.
27. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку запасів Затверджені наказом Мінфіну від 10.01.2007 р. – URL: <http://dtki.com.ua/show/2cid04693.html>

28. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства від 27.06.2013 № 635: Наказ Міністерства фінансів України— URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/ublish/article?art_id=382876&cat_id=293537.

29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 “Запаси”: офіц. текст [цей Стандарт змінює МСБО 2 “Запаси” (переглянутий в 1993 р.)]. – 2012. – URL: http://www.minfin.gov.ua/document/92420/%D0%9C%D0%A1%D0%91%D0%9E_.pdf

30. Наказ “Про затвердження інструкції про облік роздрібного товарообороту і товарних запасів” № 389 від 28.12.1996 р.— URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0013-97>

31. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Затверджено наказом Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

32. Ніканоров С. Як розробити і упровадити систему управлінського обліку на підприємстві [Електронний ресурс] / С. Ніканоров. – URL: <http://www.klerk.ru/boss/articles/93900>.

33. Олініченко К.С. Порядок формування товарних запасів торговельного підприємства / К.С. Олініченко// Збірник наукових праць “Торгівля та ринок”. – 2012. – Вип. 33. – С. 331-336.

34. Основи комерційної діяльності. Практикум / Е.М. Локтєв, В.В. Базилєв, Л.Г. Саркісян, Б.З. Воробйов. – К.: Вид-во Європ. ун-ту. – 2005. – 383 с.

35. Петренко С.М. Контрольно-аналітичний механізм в управлінні бізнесом підприємства: монографія / С.М. Петренко, І.В. Сіменко. – Донецьк: ДонНУЕТ, 2011. – 232 с.

36. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

37. Поддубна Н.М. Теоретичні аспекти формування облікової політики роздрібного торговельного підприємства споживчої кооперації / Н.М. Поддубна // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2014. – № 9. – С. 230-234.

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах” Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 21 червня 1999 р. за № 392/3685– URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 “Запаси” Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 2 листопада 1999 р. за № 751/4044– URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

40. Положення про інвентаризацію активів та зобов’язань затверджене Наказом Мінфіну від 09.2014 № 879– URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>

41. Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів : Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/833-2006-%D0%BF>.

42. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики : монографія / Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 257 с.

43. Прохорова О.С. Торговельні знижки та особливості відображення їх в обліку / О.С. Прохорова // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – № 4(16). – С. 187-191.

44. Птащенко О.В. Товарна політика підприємства та її маркетингова підтримка / О.В. Птащенко // Бізнесінформ. – 2011. – № 11. – С. 221-223.

45. Пушкар М.С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація : монографія / М.С. Пушкар, М.Г. Чумаченко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – 335 с.

46. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики : монографія / М.С. Пушкар, М.Т. Щирба. – Тернопіль : Карт-бланш, 2009. – 260 с.

47. Роздрібна та оптова торгівля: терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004 [Чинний від 2005–07–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2005. – 18 с.

48. Роль професійної підготовки бухгалтера у забезпеченні економічної безпеки / Н.М. Малюга, К.П. Боримська // Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф., 26 лют. 2015 р., м. Київ ; відпов. за вип. Б.В. Мельничук. – Київ : ІАЕ, 2015. – 632 с. – С. 409–413.

49. Система регулювання внутрішньої торгівлі України : монографія [В.В. Апопій, І.М. Копич, О.Г. Біла та ін.] ; за ред. В.В. Апопія та І.М. Копича. – Київ : Академвидав, 2012. – 424 с.

50. Ситник Г.В. Фінанси торгівлі : монографія / Г.В. Ситник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 672 с.

51. Соколов Я.В. Основы теории бухгалтерского учета / Я.В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 496 с.

52. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н.М. Ткаченко. – 5-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2011. – 976 с.

53. Торговельне підприємництво: теорія та практика : монографія / за ред. Л.О. Лігоненко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 304 с.

54. Фатенок-Ткачук А. Організація обліково-аналітичного забезпечення процесу формування стратегії розвитку підприємства А. Фатенок-Ткачук // Економічний часопис Східноєвроп. нац. ун-ту імені Лесі Українки. URL: file:///D:/Downloads/echcenu_2015_2_17.pdf.

55. Фатюха Н.Г., Бобіна І.В. Облікова політика торговельного підприємства URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2011/Economics/78372.doc.htm

56. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / [М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін.] ; за ред. М.Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – Київ : Алерта, 2011. – 1042

57. Фоміна О.В. Облікова політика для цілей управлінського обліку / О.В. Фоміна : зб. наук. пр. SWorld. – 2013. – Вип. 4. Т. 40. – С. 65–74. (РІНЦ, Index Copernicus).

58. Фоміна О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фоміна. – Київ. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 470 с.

59. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 –IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>

60. Чабанюк О. М. Облік товарів у системі управління підприємств роздрібної торгівлі / О.М. Чабанюк, Н.О. Юганович // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.3. – С. 297-301.

61. Чаплінська А.А. Взаємозв'язок понять “товар” і “товарні запаси” та їхнє місце у системі управління діяльністю торговельного підприємства – URL:http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchtei/2009_2/NV-2009-V2_18.pdf

62. Чернін О.Я. Елементи облікової політики підприємства щодо операцій з товарами / О.Я. Чернін // Інтелект ХХІ. – 2014. – № 1. – С. 63-68.

63. Чернін О.Я. Формування економічної сутності поняття “товари”: історичні аспекти / О.Я. Чернін // Кримський економічний вісник. – 2013. – № 4(05). – С.152-154.

64. Шевченко А.В. Відображення облікових аспектів щодо товарних запасів в обліковій політиці торговельного підприємства / А.В. Шевченко // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ: Серія: Економічні науки. – 2013. – № 4. – С. 487-496.

65. Шпак В.А. Організація бухгалтерського обліку. Концептуальний підхід : монографія/В. А. Шпак. – К.:Бізнес Медіа Консалтинг, 2011. – 312 с.

66. Шпак В.А. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект : кол. монографія. – у 2-х т. / за ред. П.Й. Атамас. – Дніпропетровськ : Герда, 2013. – Т. 1. – 358 с.

67. Энтони Р. Учет: ситуации и примеры : пер. с англ. / Р. Энтони, Дж. Рис ; под ред. и с предисл. А.М. Петрачкова. – 2-е изд., стереотип. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 560 с.

68. Юрченко Ю.Ю. Сутнісна конкретизація місця оптової торгівлі в системі товароруху / Ю.Ю. Юрченко // Вісн. Донец. нац. ун-ту економіки і торгівлі ім. Туган-Барановського. – 2009. – № 3 – С. 195–202. – (Сер. Економічні науки).

ДОДАТКИ

Додаток А

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основні техніко-економічні показники фінансово-господарської діяльності ПП «ЮСП Торг» за 2015-2019 рр.

Статті активів	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
						2019/ 2015	2019/ 2016	2019/ 2017	2019/ 2018
Нематеріальні активи	23	5	4	113	105	101	-8	2525,0	-7,08
Основні засоби	14509	13784	14424	14802	12702	-1722	-2100	-11,94	-14,19
Разом необоротні активи	14532	13789	14428	14915	13807	-621	-1108	-4,30	-7,43
Виробничі запаси	331	222	307	298	414	107	116	34,85	38,93
Товари	10916	12119	14754	13161	15351	597	2190	4,05	16,64
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	42	1	30	28	31	1	3	3,33	10,71
Інша поточна дебіторська заборгованість	10372	4992	3547	4683	3793	246	-890	6,94	-19,00
Грошові кошти	17233	40071	52331	67679	74947	22616	7268	43,22	10,74
Інші оборотні активи	0	36	30	37	30	0	-7	0,00	-18,92
Разом оборотні активи	39257	57441	70999	85886	94566	23567	8680	33,19	10,11
Всього майна	53789	71230	85427	100801	108373	22946	7572	26,86	7,51
Статутний капітал	2707	2707	2707	2707	2707	0	0	-	-
Інший додатковий капітал	8991	8991	8991	8991	8991	0	0	-	-
Резервний капітал	677	677	677	677	677	0	0	-	-
Нерозподілений прибуток	23238	39851	52521	65771	74291	21770	8520	41,45	12,95
Всього власний капітал	35613	52226	64896	78146	86666	21770	8520	33,55	10,9
Короткострокові кредити	1500	0	0	2901	2975	2975	74	-	2,55
Кредиторська	13925	15975	17941	17015	18821	880	1806	4,90	10,61

заборгованість за товари, роботи, послуги									
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	1191	1846	1399	1573	2486	1087	913	77,70	58,04

Продовження табл. А

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	340	258	252	245	202	-50	-43	-19,84	-17,55
Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	798	563	541	431	353	-188	-78	-34,75	-18,1
Поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками	73	60	76	115	131	55	16	72,37	13,91
Інші поточні зобов'язання	349	302	322	375	363	41	-12	12,73	-3,2
Всього поточні зобов'язання	18176	19004	20531	22655	25331	4800	2676	23,38	11,81
Всього джерел майна	53789	71230	85427	100801	108373	22946	7572	26,86	7,51

Обсяг необоротних активів ПП «ЮСП Торг» в 2019 році склав 13807 тис. грн., що на 1108 тис. грн. (7,43%) менше порівняно з 2018 р. та на 621 тис. грн. (4,30%) порівняно з 2017 р., в т. ч. обсяг основних засобів в 2016 році склав 12702 тис. грн., що на 2100 тис. грн. (14,19%) менше порівняно з 2018 р. та на 1722 тис. грн. (14,19%) порівняно з 2017 р.

Обсяг оборотних активів в 2019 році склав 94566 тис. грн., що на 8680 тис. грн. (10,11%) більше порівняно з 2018 р. та на 23567 тис. грн. (33,19%) більше порівняно з 2013 р.

Збільшення обсягу оборотних активів в 2015 році в порівнянні з 2014 роком відбулося за рахунок збільшення виробничих запасів на 116 тис. грн. (38,93%) та проти 2017 року на 107 тис. грн. (34,85%).

В 2019 році відбулося збільшення товарів на 2190 тис. грн (16,64%) порівняно з 2018 р та на 597 тис. грн. (4,05%) порівняно з 2017 р.

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги ПП «ЮСП Торг» зросла в 2019 році проти 2018 року на 3 тис. грн. (10,71%) та порівняно з 2017 р. на 1 тис. грн. (3,33%). Інша

Продовження дод. А

поточна дебіторська заборгованість зросла проти 2017 року на 246 тис. грн. (6,94%) та зменшилась проти 2018 року на 890 тис. грн. (19,00%) відповідно.

Збільшення обсягу оборотних активів ПП «ЮСП Торг» в 2019 році в порівнянні з 2018 роком відбулося також за рахунок збільшення грошових коштів на 22616 тис. грн. (43,22%) та в порівнянні з 2017 роком на 7268 тис. грн. (10,74%). Грошові кошти повинні швидко залучатися в здійснення інвестиційних проектів і в оборот для отримання прибутку шляхом розширення діяльності ПП «ЮСП Торг». Інша оборотні активи зменшились в 2019 році порівняно з 2018 роком на 7 тис. грн. (18,92%) .

Власний капітал ПП «ЮСП Торг» в 2018 році порівняно 2017 роком зріс на 8520 тис. грн., або на 10,90%, це відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства на 12,95%.

В 2019 році порівняно з 2018 роком збільшились поточні зобов'язання на 2676 тис. грн., або на 11,81%, у тому числі за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 1806,0 тис. грн., або на 10,61%, поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом на 913,0 тис. грн., або на 58,04% та короткострокових кредитів банку на 74,0 тис. грн., або на 2,55%.

В той же час відбулося зменшення порівняно з минулим роком поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування ПП «ЮСП Торг» на 43,0 тис. грн., або на 17,55%, за розрахунками з оплати праці на 78,0 тис. грн., або на 18,10% та інших поточних зобов'язань на 12,0 тис. грн., або на

3,20%.

Отже, проведений аналіз динаміки балансу ПП «ЮСП Торг» показав, що підприємство, завдяки неефективній політиці керівництва, має достатню великий запас товарів та значний залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності.

Продовження дод. А

Динаміка показників фінансово-господарської діяльності ПП «ЮСП Торг» за 2015-2019рр., тис. грн.

Показники	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	Відхилення, (+,-)				Відхилення, %			
						2019/ 2017	2019/ 2016	2019/ 2017	2019/ 2018	2019/ 2017	2019/ 2016	2019/ 2017	2019/ 2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів	57615	55957	49294	46367	48189	-9426	-7768	-1105	1822	-16,36	-13,88	-2,24	3,93
Собівартість реалізації товарів	38439	36782	32254	30331	31095	-7344	-5687	-1159	764	-19,11	-15,46	-3,59	2,52
Валовий прибуток	19176	19175	17040	16036	17094	-2082	-2081	54	1058	-10,86	-10,85	0,32	6,60
Інші операційні доходи	21522	21577	21597	23034	22961	1439	1384	1364	-73	6,69	6,41	6,32	-0,32
Адміністративні витрати	4601	4703	3933	4199	4803	202	100	870	604	4,39	2,13	22,12	14,38
Витрати на збут	18670	18698	20030	20602	23880	5210	5182	3850	3278	27,91	27,71	19,22	15,91
Фінансові результати від операційної діяльності	17427	17351	14674	14269	11372	-6055	-5979	-3302	-2897	-34,74	-34,46	-22,50	-20,30
Інші фінансові доходи	2985	5379	9849	10684	13056	10071	7677	3207	2372	337,39	142,72	32,56	22,20
Фінансові витрати	164	47	0	239	474	310	427	474	235	189,02	908,51	100,00	98,33
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	20248	22683	24523	24714	23954	3706	1271	-569	-760	18,30	5,60	-2,32	-3,08
Податок на прибуток від звичайної діяльності	5447	6047	6863	6166	5433	-14	-614	-1430	-733	-0,26	-10,15	-20,84	-11,89
Фінансові результати від звичайної діяльності	14801	16636	17660	18548	18521	3720	1885	861	-27	25,13	11,33	4,88	-0,15
Чистий прибуток	14801	16636	17660	18548	18521	3720	1885	861	-27	25,13	11,33	4,88	-0,15

Закінчення дод. А

Як видно з табл. А.2, протягом 2015-2019 рр. показники діяльності ПП «ЮСП Торг» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації товарів зросла в 2019 році порівняно з минулим на 1822 тис. грн. (3,93%), собівартість від реалізації товарів за цей же період також зросла на 764 тис. грн. (2,52%). Валовий прибуток від реалізації збільшився на 1058 тис. грн. (6,66%). Негативно вплинуло збільшення адміністративних витрат на 604 тис. грн. (14,38%) та витрат на збут на 3278 тис. грн. (15,91%). Інші операційні доходи підприємства в 2019 році зменшились на 73 тис. грн. (0,32%). Фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 2897 тис. грн. (20,30%).

Чистий прибуток ПП «ЮСП Торг» в 2019 році зменшився на 27 тис. грн. (0,15%) порівняно з минулим роком, підприємство одержало прибуток в сумі 18521 тис. грн. проти 18548 тис. грн. прибутку в 2018 році.

Таким чином, як показує проведений аналіз показники фінансово-господарської діяльності ПП «ЮСП Торг» за 2015-2019 рр. зазнали змін. При зменшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2015 році до 48189 тис. грн. в 2019 році показник «чистий прибуток» навпаки збільшується, це свідчить про збільшення ефективності управління витратами підприємства. Отже, керівництву підприємства потрібно і надалі краще проводити внутрішню політику, завданнями якої є пошук резервів економії витрат, впроваджувати заходи для підвищення доходів, підвищувати оборотність активів, вводити додаткові пільги та послуги для покупців.

Додаток Б

Визначення категорії «розрахунки» в науковій літературі

№ з/п	Автор	Визначення
1.	Бурак І.О.	Розрахунки – це система взаємин між юридичними та фізичними особами, що виникають у момент практичного виконання юридично оформлених фінансових зобов'язань при здійсненні товарних та нетоварних операцій
2.	Бутинець Ф.Ф. Жиглей І.В., Замула І.В.	Грошові розрахунки (платежі) – процедури пред'явлення та задоволення у грошовій формі вимог та зобов'язань, що виникають під час здійснення господарської діяльності
3.	П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук, Д. О. Харинович-Яворська.	Розрахунки – здійснення платежів по грошових зобов'язаннях
4.	Ковальчук Т.Л.	Розрахунки – це система організації і регулювання платежів щодо грошових вимог і зобов'язань з ціллю обслуговування платіжного обороту
5.	Мазаракі А.А.	Розрахунки – повернення грошей в якості відшкодування чого-небудь або надання послуги за послугу
6.	Прохар Н.В.	Розрахунки – грошові відносини, що виникають з приводу повного або часткового погашення боргу грошовими коштами (шляхом платежу) або будь-яким іншим чином – в тому числі послугою за послугу чи товаром за товар
7.	Пушкар М.С.	Під розрахунками розуміє систему грошових відносин, пов'язаних з оплатою товарів, послуг та виконанням інших фінансово-кредитних зобов'язань підприємств
8.	Ситник Г.В.	Розрахунки – це система взаємовідносин між підприємствами і громадянами, заснована на грошовому погашенні вартості товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг

Джерело: на основі [1,2,11,17,23,42,45,50]

Додаток В

Класифікаційні ознаки заборгованості, що виникає під час реалізації розрахункових відносин

№ з/п	Класифікаційна ознака	Заборгованість
1	2	3
1.	Учасники розрахункових відносин	- дебітори; - кредитори.
2.	Термін погашення	- довгострокова; - короткострокова або поточна; - поточна частина довгострокової заборгованості;
3.	Засіб платежу	- грошова форма: - готівкова; - безготівкова; - негрошова форма: - натуральна (товари, роботи, послуги); - розрахунки зобов'язаннями (вексель, кліринг).
4.	Контрагенти	- поставальники та підрядники; - покупці та замовники; - банківські установи та фінансові інститути; - працівники, власники, учасники; - бюджет; - позабюджетні фонди.
5.	Економічний зміст розрахунків	- товарна заборгованість: - за товари, продукцію; - за роботи; - за послуги; - нетоварна заборгованість: - за виданими авансами; - за отриманими кредитами; - з оплати праці; - за податками і зборами;
6.	Ймовірність погашення	- нормальна; - сумнівна; - безнадійна: - строк позовної давності якої не минув; - строк позовної давності вже минув;
7.	Забезпеченість	- забезпечена: - вексель; - застава; - договір страхування; - гарантія; - незабезпечена;
8.	Строки платежу	- заборгованість, термін сплати якої не настав; - прострочена; - відстрочена;
9.	Суб'єкти розрахункових відносин	- вітчизняні; - іноземні.

Джерело: на основі [42,45]

Додаток Г

Погляди дослідників щодо визначення сутності «дебіторської заборгованості» та «кредиторської заборгованості»

№ п/п	Сутність тлумачення поняття «дебіторська заборгованість»	Дослідники
1	Сума заборгованості на користь підприємства за наданий ним комерційний кредит, споживчий кредит, а також за попередню оплату	Велен Г., Шорт А.Д.
2	Заборгованість підприємства іншим підприємствам, організаціям та особам, яка виникає внаслідок здійснення фірмою різних угод. Короткострокові зобов'язання (або кредиторська заборгованість) включає в себе борги, які мають бути погашені впродовж року або одного господарського циклу	Голов С. Ф.
3	Це елемент оборотного капіталу, сума боргів, яку повинні повернути організації, фізичні і юридичні особи.	Гордополов В.Ю.
4	Сума боргів юридичних і фізичних осіб перед підприємством. Це наслідок фактів господарського життя, що мали місце в минулому, але підлягають погашенню в майбутньому. Це наслідок незавершеності угоди.	Григорчук Т.В.
5	Борги на користь підприємства та частина господарських засобів, що вибула зі складу даного підприємства і знаходиться у фактичному розпорядженні іншого підприємства, виконуючи роль капіталу.	Дутчак І.Б.
6	Безпроцентна позичка покупцям та є тотожним поняттю «кошти в розрахунках»	Ковальчук Т.Л.
7	Фінансовий актив, який створений підприємством шляхом надання безпосередньо дебіторові продукції, товарів, робіт, послуг, який обумовлює право отримання від нього грошових коштів або інших фінансових активів	Легенчук С. Ф.
8	Характеризується можливим вилученням коштів підприємства у майбутньому, що спричинене прийнятим раніше на себе зобов'язанням	Энтони Р.
10	Належить до позапланових залучених джерел формування оборотних коштів	Шпак В.А.
11	Заборгованість відображається лише тоді, коли на його поточний рахунок банк зарахує грошові кошти.	Чернін О.Я.
12	Це фінансові зобов'язання, що підлягають погашенню	Чабанюк О. М.

Джерело: на основі [3,5,7,9,12,17,21,67,66]

Додаток Г

Характеристика діючої нормативно - правової бази з обліку розрахунків з поставачальниками та підрядниками відповідно до міжнародних стандартів

№ п/п	Нормативний документ	Короткий зміст	Використання у обліково-аналітичному (аудиторському) процесі
1	Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР	Регулює права та обов'язки людини та державний устрій держави	Забезпечення діяльності підприємства
2	Цивільний Кодекс України: Закон України № 435-IV від 16.01.2003 р. (зі змінами та доповненнями).	Товариством з обмеженою відповідальністю є засноване одним або кількома особами товариство, статутний капітал якого поділений на частки, розмір яких встановлюється статутом	Регулює права та обов'язки учасників товариства з обмеженою відповідальністю; визначає поняття та строк позовної давності
3	Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV	Ліцензування, патентування певних видів господарської діяльності та квотування є засобами державного регулювання у сфері господарювання, спрямованими на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів	Даний кодекс регулює Відносини суб'єктів господарювання з органами місцевого самоврядування, захист прав суб'єктів господарювання та споживачів тощо.
4	Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI	Закон встановлює осіб, які є платниками податку на прибуток, об'єкт оподаткування. Визначає поняття податкового доходу та сум, що до нього відносяться; Визначення податкових витрат, та сум, які включаються до їх складу Закон встановлює ставки податку, правила ведення податкового обліку. перелічені критерії, яким має відповідати заборгованість для визнання її безнадійною.	Підприємство є платником податку на прибуток на загальних підставах

5	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99р. № 996-XIV	Активи - ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому; Бухгалтерський облік на підприємстві ведеться безперервно з дня реєстрації підприємства до його ліквідації.	Визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні протягом всієї діяльності підприємств. Крім цього в ньому визначено такі поняття, як «активи», підприємство (організація) самостійно визначає облікову політику на рік, де відображаються основні засади організації та ведення обліку на підприємстві.
6	План рахунків бухгалтерського обліку підприємств, організацій та установ: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. №291	Рахунок 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість» призначено для обліку дебіторської заборгованості фізичних та юридичних осіб, яка не виникає під час нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу; На рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» ведеться узагальнення інформації про розрахунки з покупцями та замовниками за відвантаженою продукцією, товари, виконані роботи й послуги, крім заборгованості, яка забезпечена векселем	Ця Інструкція встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств; наводиться типова кореспонденція для кожного рахунку (субрахунку). Встановлюють позначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність та рух активів, капіталу, зобов'язань
7	Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.13 р. №73	Активи - ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому. Баланс - звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.	Цим Положенням (стандартом) визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. Визначено такі поняття "активи", "баланс", "бухгалтерська звітність", "доходи", "витрати", "облікова політика" тощо.

8	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.99 р. №237	Дебітори - юридичні та фізичні особи, які внаслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату. Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості - сума поточної дебіторської заборгованості за вирахуванням резерву сумнівних боргів. Коефіцієнт сумнівності може розраховуватися такими способами: визначення питомої ваги безнадійних боргів у чистому доході; класифікації дебіторської заборгованості за строками непогашення;	Це Положення (стандарт) визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності. Тут розкрито такі поняття "дебітор", "дебіторська заборгованість", "довгострокова дебіторська заборгованість", "поточна дебіторська заборгованість", "сумнівний борг", "чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості", наведено послідовність рорахунку резерву сумнівних боргів різними способами.
9	Про результати суцільної інвентаризації дебіторської та кредиторської заборгованості і заходи щодо її скорочення: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.99 р. № 750	З метою посилення платіжної дисципліни, погашення взаємної заборгованості підприємств і створення сприятливих умов для поліпшення їх фінансового становища Кабінет Міністрів України постановляє: 1. Затвердити план заходів щодо скорочення обсягів взаємної заборгованості підприємств, установ і організацій (додається).	Наводиться план заходів щодо скорочення обсягів взаємної заборгованості підприємств, установ і організацій, заходи щодо усунення причин зростання заборгованості; встановлена ієрархія виконання даного плану, з метою подолання кризи неплатежів
10	Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних цінностей, грошових коштів та документів, розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.94 р. №69	При інвентаризації розрахунків: а) всім дебіторам підприємства-кредитори повинні передати виписки про їх заборгованість, які пред'являються інвентаризаційній комісії для підтвердження реальності заборгованості. Підприємства-дебітори зобов'язані протягом десяти днів з дня отримання виписок підтвердити заборгованість або заявити свої заперечення; в) на рахунках обліку розрахунків з покупцями і замовниками, постачальниками і підрядчиками, іншими дебіторами і кредиторами повинні залишатися виключно погоджені суми.	Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку, передбачено проведення підприємствами незалежно від форм власності інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань, саме в цій Інструкції зазначено всі умови, відповідальні особи за її організацію і проведення, а також правила проведення інвентаризації, зокрема: інвентаризацію сальдо на рахунках, де обліковують розрахунки з покупцями і замовниками, підрядниками.

11	Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. №88	Первинні документи підлягають обов'язковій перевірці працівниками, які ведуть бухгалтерський облік, за формою і змістом, тобто перевіряється наявність у документі обов'язкових реквізитів та відповідність господарської операції діючому законодавству, логічна ув'язка окремих показників; Первинні документи повинні бути складені у момент проведення кожної господарської операції або, якщо це неможливо, безпосередньо після її завершення. При реалізації товарів за готівку допускається складання первинного документа не рідше одного разу на день на підставі даних касових апаратів, чеків тощо.	Положення встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської звітності підприємствами, їх об'єднаннями та госпрозрахунковими організаціями (крім банків) незалежно від форм власності, вказані чіткі вимоги до оформлення первинних документів, при використанні яких і виникає дебіторська заборгованість, факторинг (видатковий касовий ордер, видаткові накладні) тощо.
12	Методичні рекомендації по перевірці витрат на відрядження: наказ Головного КРУ України від 21.03.2000 р. № 24	Відмітки в посвідченні про відрядження щодо прибуття та вибуття працівника повинні бути завірені тією печаткою, якою користується у своїй господарській діяльності підприємство. У разі необхідності доцільно запросити довідку зі зразком печатки і підпису службової особи, на яку згідно з наказом покладено обов'язки реєстрації відряджених осіб.	Регламентує порядок витрачання коштів наданих підзвіт, а також витрат на відрядження
13	Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 30.06.99 р. №784 - XIV	Боржник - суб'єкт підприємницької діяльності, неспроможний виконати свої грошові зобов'язання перед кредиторами, у тому числі зобов'язання щодо сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та інші види загальнообов'язкового державного соціального страхування, податків і зборів (обов'язкових платежів), протягом трьох місяців після настання встановленого строку їх сплати;	Відповідно до цього Закону щодо боржника застосовуються такі судові процедури банкрутства: розпорядження майном боржника; мирова угода; санація (відновлення платоспроможності) боржника; ліквідація банкрута.

14	Про обіг векселів в Україні: Закон України від 05.04.2001 №2374-III.	Векселі (переказні і прості) складаються у документарній формі на бланках з відповідним ступенем захисту від підроблення, форма та порядок виготовлення яких затверджуються Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням з Національним банком України з урахуванням норм Уніфікованого закону, і не можуть бути переведені у бездокументарну форму (знерухомлені).	Цей нормативний акт визначає види та умови векселів, що знаходяться в обігу на території України
15	Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, недостачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.96 № 116	Розмір збитків від розкрадання, недостачі, знищення (псування) матеріальних цінностей визначається за балансовою вартістю цих цінностей (з вирахуванням амортизаційних відрахувань), але не нижче 50 відсотків від балансової вартості на момент встановлення такого факту з урахуванням індексів інфляції, які щомісячно визначає Мінстат	Регулює порядок відшкодування збитків перед підприємством третіми особами. Цей порядок встановлює механізм визначення розміру збитків від розкрадання, недостачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, крім дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей.
16	Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 року № 1798-XII	Регламентує претензійний порядок розгляду спорів	Для врегулювання спірних ситуацій
17	Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 №3126-XII	Визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні та напрямків на створення системи незалежного контролю з метою захисту інтересів власника	При проведенні аудиту на підприємстві.

Додаток 3

Огляд спеціальної літератури з питань обліку, оцінювання та оподаткування

№ з/п	Джерело	Короткий зміст	Використання в обліково-аналітичному (контрольному) процесі
1	2	3	4
1	Діяльність торговельних підприємств у конкурентному середовищі: контрольно-аналітичне забезпечення системи управління : монографія/ П. О. Куцик, Л. Г. Медвідь, В. О. Шевчук, Д. О. Хариневич-Яворська. – Чернівці : Технодрук, 2015. – 372 с.	Викладено основи діяльності торговельних підприємств.	Використано для розкриття договірних відносин с підрядниками.
2	Корягін М. В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції : монографія / М. В. Корягін. – Львів : Львів. комерц. акад., 2012. – 388 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті значень обліку з постачальниками
3	Легенчук С. Ф. Бухгалтерське теоретичне знання: від теорії до метатеорії : монографія / С. Ф. Легенчук. – Житомир : ЖДТУ, 2012. – 336 с.	У монографії досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку з постачальниками	Використано при розкритті питання обліку з постачальниками
4	Мазаракі А.А. Економічна безпека України в умовах глобалізаційних викликів : монографія / А.А. Мазаракі, О.П. Корольчук, Т.М. Мельник та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. – 718 с	У монографії досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку в умовах глобалізаційних викликів	Використано при розкритті питання зобов'язань перед постачальником та ефективність роботи
5	Ніканоров С. Як розробити і упровадити систему управлінського обліку на підприємстві [Електронний ресурс] / С. Ніканоров. – URL: http://www.klerk.ru/boss/articles/93900 .	Розкрито автоматизовану інформаційну систему управлінського обліку	Використано для висвітлення визначення «Постачальник»
6	Пушкар М.С. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація : монографія / М.С. Пушкар, М.Г. Чумаченко. – Тернопіль : ТНЕУ, 2011. – 335 с.	В монографії обґрунтовано шляхи вдосконалення обліку доходів	Використано при розкритті питання розрахунків системами

		від операційної діяльності підприємств	дистанційного обслуговування
7	Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : підручник / [М.Ф. Огійчук, В.Я. Плаксієнко, М.І. Беленкова та ін.] ; за ред. М.Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – Київ : Алерта, 2011. – 1042	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання кредиторської заборгованості та зобов'язань
8	Ковальчук Т.Л. Фінансовий словник / Т.Л. Ковальчук. – [2-ге вид.]. – К.: Знання, 2006. – 287 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання обліку розрахунків
9	Голов С. Ф. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством упродовж його життєвого циклу / С. Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2016. – № 4. – С. 2–12	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання видів зобов'язань
10	Гуйда Л. Інвентаризація товарно-матеріальних цінностей і незавершеного виробництва / Л. Гуйда // URL: http://www.dtki.com.ua/debet/ukr/2000/50/50pr5.html	В статті розглянуто порядок проведення інвентаризації	Використано при розкритті питання обліку з постачальниками
11	Корягін М.В. Проблеми та перспективи розвитку бухгалтерської звітності : монографія / М.В. Корягін, П.О. Куцик. – Київ : Інтерсервіс, 2015. – 276 с.	У монографії досліджено проблеми та перспективи обліку	Використано при розкритті фінансових результатів
12	Максименко І.Я. Особливості обліково-аналітичного відображення товарних запасів у системі управління торгівельним підприємством / І.Я. Максименко, Т.В. Вайло // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 16. – С. 22-25	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання обліку з постачальниками
13	Шпак В.А. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект : кол. монографія. – у 2-х т. / за ред. П.Й. Атамас. – Дніпропетровськ : Герда, 2013. – Т. 1. – 358 с.	У підручнику висвітлюються теоретичні та практичні аспекти обліку на підприємстві	Використано при розкритті питання обліку з постачальниками
14	Дутчак І.Б. Нормативне регулювання обліку та облікова політика підприємств сфери послуг в Україні / І.Б. Дутчак // Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку.	В статті викладено регулювання обліку підприємства	

– 2014. – № 797. – С. 219-224.		
-----------------------------------	--	--

Додаток Ж

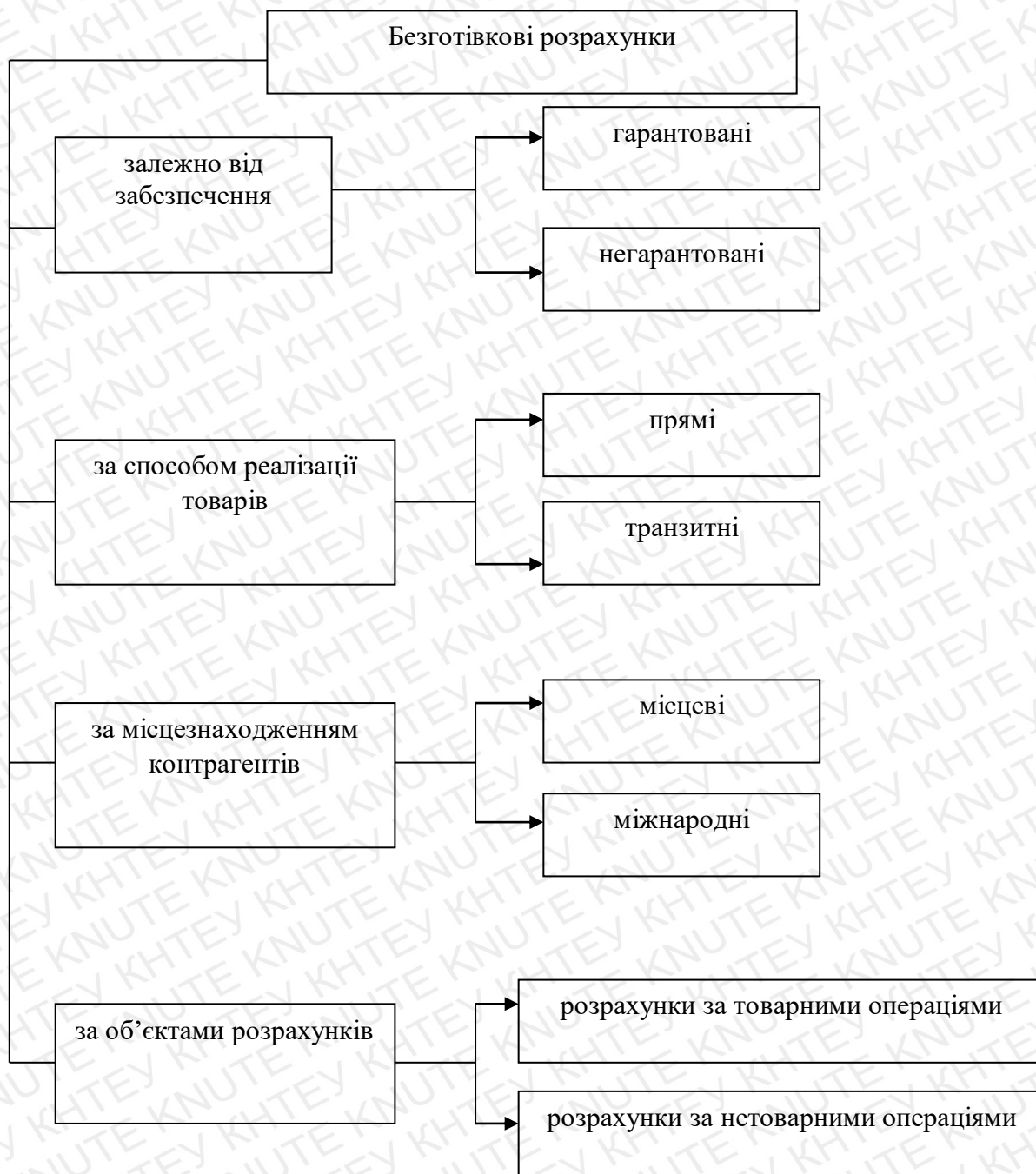

Рис. Класифікація безготівкових розрахунків

Джерело: на основі [24]

Додаток К

Приватне підприємство «ЮСП Торг» знаходиться у місті Київ, б-р Верховної ради, 33/1. з обмеженою відповідальністю.

Дане підприємство є юридичною особою, яка діє на принципах самофінансування, самоуправління та повного господарського розрахунку, має самостійний баланс та відкритий власний розрахунковий та валютний рахунок, круглу печатку та штамп, на якому розміщено повне найменування підприємства.

Загальна характеристика ПП «ЮСП Торг» наведена

Додаток К**Характеристика ПП «ЮСП Торг»**

Вид діяльності:	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (основний)
Адреса:	03186 м.Київ, Солом'янський район ВУЛИЦЯ АВІАКОНСТРУКТОРА АНТОНОВА, 4-А, БУДІВЛЯ 53
Керівник:	Пономарьова Юлія Сергіївна - директор
Бухгалтер:	Локалова Ірина Вікторівна
Регстраційний номер підприємства:	41014093
Банк:	Філія "Центральне регіональне управління" ПАТ "Банк" Фінанси та Кредит"
Кількість працівників:	15
ІПН:	194810326031
Номер свідоцтва:	35552486

Джерело: власне дослідження

Для ведення бухгалтерського обліку на підприємстві, засновником призначено головного бухгалтера підприємства. З головним бухгалтером

укладено строковий контракт, де відображаються його повноваження, умови роботи та умови оплати праці.

Підприємство здійснює бухгалтерський облік результатів своєї діяльності, веде статистичну звітність і подає її у встановленому обсязі відповідним органам згідно з чинним законодавством.

Ведення бухгалтерського та податкового обліку на підприємстві здійснюється із застосуванням машинної обробки документів з використанням комп'ютерних програм бухгалтерського обліку таких як: «1С», «Клієнт – Банк».

Відповідальність за організацію бухгалтерського обліку підприємства несе її керівник, який зобов'язаний створити необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечити виконання всіма підрозділами, службами та працівниками підприємства, причетними до обліку, вимог головного бухгалтера щодо оформлення та подання до обліку документів.

Слід зазначити, що на підприємстві ПП «ЮСП Торг» має місце застосування комп'ютерних технологій з метою раціоналізації і оптимізації обліку. Так з метою оптимізації облікових процесів бухгалтерією використовуються програми «Excel», «Access».

Функції між працівниками розмежовані, що позитивно впливає на продуктивність праці. Крім головного бухгалтера на підприємстві є помічник бухгалтера ПП «ЮСП Торг» здійснює перевірку первинних документів за формою і змістом до внесення їх в реєстри обліку, тобто здійснюється перевірка наявності у документі обов'язкових реквізитів і змісту господарської операції, перевіряють логічну ув'язку та здійснюють математичну перевірку відповідних показників.

Загальна схема організації документообігу на підприємстві ПП «ЮСП Торг»

Додаток Г

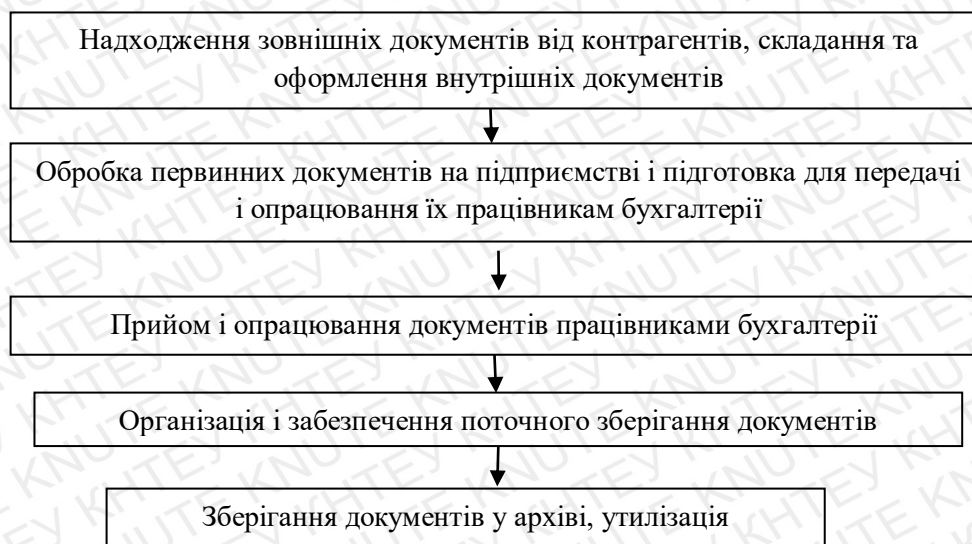

Рис.К. 1. Загальна схема організації документообігу на ПП «ЮСП Торг»

Джерело: власна розробка

Основні аспекти облікової політики підприємства відображені в Наказі «Про облікову політику», який передбачає, що бухгалтерський облік здійснюється бухгалтерією підприємства, яку очолює головний бухгалтер, який має помічника. Їх кількість визначається штатним розписом підприємства.

Додаток М

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:	.		
Баланс станом на 31 грудня 2015 року			
Актив	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
- залишкова вартість	010	0	23
- первісна вартість	011	486	577
- накопичена амортизація	012	(486)	(554)
Незавершене будівництво	020	0	0
Основні засоби:			
- залишкова вартість	030	15371	14509
- первісна вартість	031	28894	29345
- знос	032	(13523)	(14836)
Довгострокові біологічні активи:			
- справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
- первісна вартість	036	0	0
- накопичена амортизація	037	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
- інші фінансові інвестиції	045	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	057	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	060	0	0
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Гудвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	15371	14532
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	234	331
Поточні біологічні активи	110	0	0
Незавершене виробництво	120	0	0
Готова продукція	130	0	0
Товари	140	8387	10916
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
- чиста реалізаційна вартість	160	25	42
- первісна вартість	161	25	42
- резерв сумнівних боргів	162	(0)	(0)
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
- за бюджетом	170	17	5359
- за виданими авансами	180	0	0

- з нарахованих доходів	190	0	0
- із внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	4837	5373
1	2	3	4
Поточні фінансові інвестиції	220	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
- в національній валюті	230	46742	17233
- у т.ч. в касі	231	0	0
- в іноземній валюті	240	0	0
Інші оборотні активи	250	0	0
Усього за розділом II	260	60245	39257
III. Витрати майбутніх періодів	270	3	3
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	75616	53789
Пасив	Код рядка	На початок періоду	На кінець періоду
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	2707	2707
Пайовий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	8991	8991
Резервний капітал	340	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	48529	23238
Неоплачений капітал	360	(0)	(0)
Вилучений капітал	370	(0)	(0)
Накопичена курсова різниця	375	0	0
Усього за розділом I	380	60904	35613
Частка меншості	385	0	0
II. Забезпечення наступних виплат та платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0	0
Інші забезпечення	410	0	0
Сума страхових резервів	415	0	0
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	0	0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0	0
Усього за розділом III	480	0	0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	0	1500
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	0
Векселі видані	520	0	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	11830	13925
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
- з одержаних авансів	540	0	0
- з бюджетом	550	1606	1191
- з позабюджетних платежів	560	0	0
- зі страхування	570	308	340
- з оплати праці	580	704	798
- з учасниками	590	32	73
- із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття,	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	232	349

Усього за розділом IV	620	14712	18176
V. Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	75616	53789

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток Е

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Звіт про фінансові результати за 2015 рік			
І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	69001	54916
Податок на додану вартість	015	11386	9082
Акцизний збір	020	(0)	(0)
	025	(0)	(0)
Інші вирахування з доходу	030	(0)	(0)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	57615	45834
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(38439)	(31384)
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	19176	14450
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	21522	17363
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(4601)	(3499)
Витрати на збут	080	(18670)	(14292)
Інші операційні витрати	090	(0)	(0)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	17427	14022
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	2985	5941
Інші доходи	130	0	0
Фінансові витрати	140	(164)	(0)
Втрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	20248	19963
- збиток	175	(0)	(0)
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0

У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177	(0)	(0)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(5447)	(5262)

Закінчення дод. Е

1	2	3	4
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
- прибуток	190	14801	14701
- збиток	195	(0)	(0)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	14801	14701
- збиток	225	(0)	(0)
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	0

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	2995	1816
Витрати на оплату праці	240	9680	7107
Відрахування на соціальні заходи	250	3316	2470
Амортизація	260	1604	1733
Інші операційні витрати	270	5840	4665
Разом	280	23435	17791

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	2578400	2578400
Чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	320	5.74	5.702
Скоригований чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	330	5.74	5.702
Дивіденди на одну просту акцію	340	15.513	0.776

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток Ж1

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			
Баланс станом на 31 грудня 2016 року			
Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
- залишкова вартість	010	23	5
- первісна вартість	011	577	588
- накопичена амортизація	012	(554)	(583)
Незавершене будівництво	020	0	0
Основні засоби:			
- залишкова вартість	030	14509	13784
- первісна вартість	031	29345	29648
- знос	032	(14836)	(15864)
Довгострокові біологічні активи:			
- справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
- первісна вартість	036	0	0
- накопичена амортизація	037	(0)	(0)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
- які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
- інші фінансові інвестиції	045	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	057	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	060	0	0
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Гудвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	14532	13789
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	331	222
Поточні біологічні активи	110	0	0
Незавершене виробництво	120	0	0
Готова продукція	130	0	0
Товари	140	10916	12119
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
- чиста реалізаційна вартість	160	42	1
- первісна вартість	161	42	1
- резерв сумнівних боргів	162	(0)	(0)
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
- за бюджетом	170	5359	0
- за виданими авансами	180	0	0

- з нарахованих доходів	190	0	0
- із внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	5373	4992
Поточні фінансові інвестиції	220	0	0

Закінчення дод. Ж1

1	2	3	4
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
- в національній валюті	230	17233	40071
- у т.ч. в касі	231	0	0
- в іноземній валюті	240	0	0
Інші оборотні активи	250	0	36
Усього за розділом II	260	39257	57441
III. Витрати майбутніх періодів	270	3	0
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	53789	71230
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	2707	2707
Пайовий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	8991	8991
Резервний капітал	340	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	23238	39851
Неоплачений капітал	360	(0)	(0)
Вилучений капітал	370	(0)	(0)
Накопичена курсова різниця	375	0	0
Усього за розділом I	380	35613	52226
Частка меншості	385	0	0
II. Забезпечення наступних виплат та платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0	0
Інші забезпечення	410	0	0
Сума страхових резервів	415	0	0
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	0	0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0	0
Усього за розділом III	480	0	0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	1500	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	0
Векселі видані	520	0	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	13925	15975
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
- з одержаних авансів	540	0	0
- з бюджетом	550	1191	1846
- з позабюджетних платежів	560	0	0
- зі страхування	570	340	258
- з оплати праці	580	798	563
- з учасниками	590	73	60

- із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	349	302
Усього за розділом IV	620	18176	19004
V. Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	53789	71230

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток Ж2

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Звіт про фінансові результати за 2016 рік			
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	66975	69001
Податок на додану вартість	015	11018	11386
Акцизний збір	020	(0)	(0)
	025	(0)	(0)
Інші вирахування з доходу	030	(0)	(0)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	55957	57615
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(36782)	(38439)
Валовий прибуток:			
- прибуток	050	19175	19176
- збиток	055	(0)	(0)
Інші операційні доходи	060	21577	21522
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(4703)	(4601)
Витрати на збут	080	(18698)	(18670)
Інші операційні витрати	090	(0)	(0)
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Фінансові результати від операційної діяльності:			
- прибуток	100	17351	17427
- збиток	105	(0)	(0)
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	5379	2985
Інші доходи	130	0	0
Фінансові витрати	140	(47)	(164)
Втрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
- прибуток	170	22683	20248
- збиток	175	(0)	(0)
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки	177	(0)	(0)

необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності			
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(6047)	(5447)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	0	0

Закінчення дод. Ж2

1	2	3	4
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
- прибуток	190	16636	14801
- збиток	195	(0)	(0)
Надзвичайні:			
- доходи	200	0	0
- витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий:			
- прибуток	220	16636	14801
- збиток	225	(0)	(0)
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	0

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230	3148	2995
Витрати на оплату праці	240	9615	9680
Відрахування на соціальні заходи	250	3310	3316
Амортизація	260	1563	1604
Інші операційні витрати	270	5813	5840
Разом	280	23449	23435

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	300	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	2578400	2578400
Чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	320	6.452	5.74
Скоригований чистий прибуток, (збиток) на одну просту акцію	330	6.452	5.74
Дивіденди на одну просту акцію	340	0	0

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток И

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	5	4
первісна вартість	1001	588	594
накопичена амортизація	1002	(583)	(590)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	13784	14424
первісна вартість	1011	29648	30876
знос	1012	(15864)	(16452)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	13789	14428
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12341	15063
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1	30
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4992	3547
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	40071	52331
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	36	30
Усього за розділом II	1195	57441	70999
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	71230	85427

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
-------	--------------	------------------------------------	-----------------------------------

Закінчення дод. И

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	39851	52521
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	52226	64896
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	15975	17941
розрахунками з бюджетом	1620	1843	1399
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	258	252
розрахунками з оплати праці	1630	563	541
за розрахунками з учасниками	1640	60	76
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	302	322
Усього за розділом III	1695	19004	20531
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	71230	85427

Керівник
Головний бухгалтер

Пономарьова Ю.С

Додаток К

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	м.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2017 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49294	55957
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	32254	36782
Валовий: прибуток	2090	17040	19175
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	21597	21577
Адміністративні витрати	2130	3933	4703
Витрати на збут	2150	20030	18698
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	14674	17351
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	9849	5379
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250		47
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	24523	22683
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6863	6047
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	17660	16636
збиток	2355		
ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Накопичені курсові різниці	2410		
Інший сукупний дохід	2445		

Закінчення дод.К

1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	17660	16636

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	3317	3148
Витрати на оплату праці	2505	8986	9615
Відрахування на соціальні заходи	2510	3078	3310
Амортизація	2515	1296	1563
Інші операційні витрати	2520	7286	5813
Разом	2550	23963	23449

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток Л

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	4	113
первісна вартість	1001	594	278
накопичена амортизація	1002	(590)	(165)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14424	14802
первісна вартість	1011	30876	31667
знос	1012	(16452)	(16865)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14428	14915
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15063	13459
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	30	28
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3547	4683
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	52331	67679
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	30	37
Усього за розділом II	1195	70999	85886
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	85427	100801

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
-------	--------------	------------------------------------	-----------------------------------

Закінчення дод. Л

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	52521	65771
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	64896	78146
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		2901
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17941	17015
розрахунками з бюджетом	1620	1399	1573
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	252	245
розрахунками з оплати праці	1630	541	431
за розрахунками з учасниками	1640	76	115
із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	322	375
Усього за розділом III	1695	20531	22655
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	85427	100801

Керівник
Головний бухгалтер

Пономарьова Ю.С

Додаток М

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2018 рік

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	46367	49294
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	30331	32254
Валовий: прибуток	2090	16036	17040
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	23034	21597
Адміністративні витрати	2130	4199	3933
Витрати на збут	2150	20602	20030
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	14269	14674
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	10684	9849
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	239	
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	24714	24523
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6166	6863
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	18548	17660
збиток	2355		
ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		

Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
---	------	--	--

Закінчення дод. М

1	2	3	4
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18548	17660

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Матеріальні затрати	2500	4320	3317
Витрати на оплату праці	2505	8797	8986
Відрахування на соціальні заходи	2510	3025	3078
Амортизація	2515	1088	1296
Інші операційні витрати	2520	7811	7286
Разом	2550	25041	23963

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник
Головний бухгалтер

Пономарьова Ю.С

Додаток Н

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	113	105
первісна вартість	1001	278	278
накопичена амортизація	1002	165	173
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	14802	12702
первісна вартість	1011	31667	31667
знос	1012	16865	18965
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	14915	13807
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	13458	15765
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	28	31
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4683	3793
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	67679	74947
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	37	30
Усього за розділом II	1195	85886	94566
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	100801	108373

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
-------	--------------	------------------------------------	-----------------------------------

Закінчення дод. Н

1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2707	2707
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	65771	72005
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	78176	84380
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення		2901	2850
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	17015	17541
розрахунками з бюджетом	1620	1573	1618
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	245	458
розрахунками з оплати праці	1630	431	957
Поточні забезпечення	1660	115	113
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	375	456
Усього за розділом III	1695	22655	23993
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	100801	108373

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

Додаток П

Підприємство	ПП «ЮСП Торг»	за ЄДРПОУ	41014093
Територія	М.Київ	за КОАТУУ	8038900000
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне підприємство	за КОПФГ	240
Орган державного управління		за СПОДУ	немає
Вид економічної діяльності	Роздрібна торгівля продуктами харчування	за КВЕД	47.11
Одиниця виміру:	тис. грн.	Контрольна сума	
Адреса:			

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2019 р.

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48189	46367
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	31095	30331
Валовий:			
прибуток	2090	17094	16036
збиток	2095		
Інші операційні доходи	2120	22961	23034
Адміністративні витрати	2130	4803	4199
Витрати на збут	2150	23880	20602
Інші операційні витрати	2180		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11372	14269
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	13056	10684
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	474	239
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	23954	24714
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	5433	6166
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	18521	18548
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		

Закінчення дод. П

1	2	3	4
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	18521	18548

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4711	4320
Витрати на оплату праці	2505	8954	8797
Відрахування на соціальні заходи	2510	3145	3025
Амортизація	2515	1112	1088
Інші операційні витрати	2520	9758	7811
Разом	2550	27680	25041

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	2578400	2578400
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	2578400	2578400
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	6,893	7,193
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	6,893	7,193
Дивіденди на одну просту акцію	2650	2,013	2,055

Керівник

Пономарьова Ю.С

Головний бухгалтер

